

20091312553

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Врз основа на член 11 став (1), алинеја 1, 2, 3, 4 и 6 и член 61 став (1), алинеја 1, 2 и 3 од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија” бр. 140/2008), министерот за економија донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ТИП НА МОТОРНИ ВОЗИЛА СО ДВЕ И СО ТРИ ТРКАЛА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се уредуваат: техничките барања за одобрувањето за моторни возила со две и со три тркала (во продолжение на текстот возила), со двојни тркала или без нив, кои се наменети за учество во сообраќајот на патиштата, како и одобрувањето на системите, самостојните технички единици и составните делови, наменети за употреба на овие возила; начинот и постапката на издавање на одобрение на тип; формата и содржината на обрасците за ЕУ одобрение на тип, формата и содржината на образецот за ЕУ потврда за сообразност, формата и содржината на образецот за потврдата за сообразност и начинот на применување на алтернативните постапки, просторните услови, опремата, уредите и кадарот за техничките служби, постапките за извршување на работите на техничките служби, начинот и постапката за донесување и одземање решение за овластување на техничките служби.

Член 2

(1) Одредбите на овој правилник се применуваат на моторни возила на две и три тркала кои се делат на:

1) „мопед”, кој е возило со моторен погон со две тркала (категорија L1e) или возило со три тркала (лесен трицикл, односно мопед на три тркала) (категорија L2e), со максимална конструкциска брзина која не надминува 45 km/h и ги има следните карактеристики:

(а) кај возилата со две тркала со мотор:

- работната зафатнина не надминува 50 cm³ во случај на мотор со внатрешно согорување, или
- максималната континуирана номинална силина не надминува 4 kW во случај на електромотор.

(б) кај возилата со три тркала со мотор, кај кои:

- работната зафатнина не надминува 50 cm³ кај мотор со палење со искра, или
- максималната номинална силина не надминува 4 kW во случај на други мотори со внатрешно согорување, или
- максималната континуирана номинална силина не надминува 4 kW во случај на електромотор.

2) „мотоцикл” - кој е возило на моторен погон со две тркала без приколка од страна, (категорија L3e) или со приколка од страна (категорија L4e) опремени со мотор кој има работна зафатнина поголема од 50 cm³, ако е од тип на мотор со внатрешно согорување и/или има максимална конструкциски определена брзина поголема од 45 km/h.

3) „трицикл” - кој е возило со три симетрично поставени тркала по должината на оската (категорија L5e), опремен со мотор со работна зафатнина поголема од 50 cm³, ако е од тип на мотор со внатрешно согорување и/или има максимална конструкциски определена брзина над 45 km/h.

(2) Одредбите на овој правилник се применуваат и за моторните возила на четири тркала, кои ги имаат следните карактеристики:

1) „лесен четирицикл“ чија сопствена маса не е поголема од 350 kg (категирија L6e), не вклучувајќи ја масата на батериите кај електричните возила чија максимална конструкциски определена брзина не надминува 45 km/h, и

(а) чија работна зафатнина на моторот не надминува 50 cm³ кај моторите со палење со искра, или

(б) чија максимална нето излезна силина не надминува 4 kW во случај на други мотори со внатрешно согорување, или

(в) чија максимална континуирана номинална силина не надминува 4 kW кај електричните возила.

2) „четирицикли“ - освен оние кои се наведени во точка 1) потточка (а) од овој став, чија сопствена маса не е поголема од 400 kg (категирија L7e) (550 kg за возила за превоз товар), не вклучувајќи ја масата на батериите кај електричните возила, и чија максимална нето силина на моторот не надминува 15 kW.

(3) Возилата од став (2) точка 1). на овој член треба да ги исполнуваат техничките услови за возила со три тркала (категирија L2e) освен ако во поедини технички спецификации не е определено поинаку. Возилата од став 2, точка 2). на овој член се сметаат за моторни трицикли и треба да ги исполнуваат техничките услови кои се соодветни за моторни трицикли од категирија L5e, освен ако поединечните технички спецификации не определуваат поинаку.

Член 3

(1) Одредбите на овој правилник не се применуваат за:

- возилата чија максимална конструкциски определена брзина не надминува 6 km/h;
- посебни превозни средства, кои ги користат пешаци;
- возила што ги употребуваат лица со физички хендикеп;
- возила, за употреба на спортски натпревари, на патишта или на терен,
- возила што биле ставени во употреба пред почетокот на донесување на овој правилник;
- трактори и машини, што се употребуваат во земјоделството или за слични цели;
- возила, наменети примарно за рекреација, надвор од јавните патишта кои имаат симетрично поставени тркала, со едно тркало напред и две тркала назад,
- велосипед со помошен мотор, односно велосипед со погон на педали, кој како дополнување може да има мотор со внатрешно согорување со работна зафатнина која не е поголема од 50 cm³, или електромотор со најголема континуирана излезна силина од 0,25KW, при што дејството на моторот се исклучува кога брзината ќе достигне 25 km/h, или ако велосипедистот го прекине дејствувањето на педалата;

(2) По исклучок од став (1) на овој член, одредбите од овој правилник се применуваат за составните делови или самостојните технички единици за возилата од став (1) доколку се наменети за вградување во возилата на кои овој правилник се применува.

(3) Одредбите од овој правилник не се применуваат за единечно одобрување на поединечни возила. При единечните одобрувања на возилата, треба да се прифатат одобренјата за составните делови и самостојните технички единици кои се издадени врз основа на овој правилник наместо одобрувања врз основа на други национални прописи.

Член 4

Одделни изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „техничка спецификација“ е акт, што ги пропишува техничките барања кои треба да ги исполнува возилото, системот, составниот дел или самостојната техничка единица, и опремата, за да бидат пуштени на пазар, односно да може да се стават во употреба, како и постапките со кои може да се утврди, дали пропишаните барања се исполнети;

2. „Тип на возило” е возило или група возила (варијанти), кои:
- (а) припаѓаат во една поединечна категорија (на пример мопед со две тркала L1e, мопед со три тркала L2e);
  - (б) што ги изработил ист производител;
  - (в) имаат иста шасија, рамка, помошна рамка, патос или конструкција на кој се прицврстени главните составни делови;
  - (г) имаат погонски мотор со ист принцип на работа (на пример со внатрешно согорување, електромотор, хибриден мотор);
  - (д) имаат иста ознака за типот дадена од производителот.
- Тип на возило може да вклучува варијанти и изведби;
3. „Варијанта” е возило или група возила од ист тип кои што:
- (а) имаат иста форма на надградба (основни карактеристики);
  - (б) во рамките на групата возила (изведбите) разликата во масата во состојба на подготвеност за возење помеѓу најниската и највисоката вредност не надминува 20% од најниската вредност;
  - (в) во рамките на групата возила (изведбите) разликата меѓу најниската и највисоката вредност на максималната дозволена маса помеѓу најниската и највисоката вредност надминува 20% од најниската вредност;
  - (г) имаат ист работен циклус (двотактен, четиритактен, палење со искра, со компресорско палење);
  - (д) во рамките на групата возила (изведбите) разликата во работната зафатнина на моторот (кај моторите со внатрешно согорување) помеѓу најниската и највисоката вредност не надминува 30% од најниската вредност;
  - (ѓ) имаат ист број и поставување на цилиндрите;
  - (е) во рамките на групата возила (изведбите) разликата во излезната силина на моторот помеѓу најниската и највисоката вредност не надминува 30% од најниската вредност;
  - (ж) имаат ист оперативен мод (кај електромотори),
  - (з) имаат ист тип на менувач (мануелен, автоматски и тн.)
4. „Изведба” е возило од ист тип и варијанта, но кое може да има вградено било која опрема, составни делови или системи, наведени во информациониот документ од Прилогот II кој е составен дел на овој правилник под услов да има само:
- (а) една наведена вредност за:
    - (i) масата во состојба на подготвеност за возење;
    - (ii) максималната дозволена маса;
    - (iii) излезната силина на моторот;
    - (iiii) работна зафатнина на моторот, и
  - (б) една серија од резултатите на испитувањата наведени согласно Прилогот VII кој е составен дел на овој правилник;
5. „Систем” е било кој систем на возилото: на пр.сопирачки, опрема за контрола на емисијата и тн. кој е предмет на барањата кои се наведени во соодветните технички спецификации.
6. „Самостојна техничка единица” е уред, што треба да ги исполнува условите на соодветната техничка спецификација, наменет да биде составен дел на возилото, кој може да се одобри поединечно но само во врска со еден или повеќе специфицирани типови на возила, каде што тоа е изричито определено во соодветната техничка спецификација (дополнителен придушувач на издувните системи и сл.).
7. „Составен дел” е уред, кој треба да ги исполнува барањата соодветната техничка спецификација, наменет да биде дел од возилото кој може да биде одобрен независно од возилото, ако е тоа изричито определено во соодветната техничка спецификација (светилка и сл.).

8. „Двојни тркала” се две тркала вградени на иста оска, кај кои растојанието помеѓу центрите на нивните површини на контакт со подлогата е помало од 460 mm. Двојните тркала треба да се сметаат како едно тркало.

9. „Возила со двоен погон” се возила со два различни погонски системи, на пр. електричен и термички систем.

10. „Одобрување на тип” е постапка со помош на која органот за одобрување потврдува дека типот на возило, системот, самостојната техничка единица или составениот дел ги задоволуваат барањата од овој правилник или соодветната техничка спецификација и во случај на сообразност им издава одобрение.

11. „Орган за одобрување“ е орган што е надлежен за издавање на одобренија на типот на возила, системите, составните делови или самостојните технички единици или единечните одобренија на возилата; издавање на согласност за постапката, за изработка и за одземање на издадените одобренијата, за дејствување како контактна точка во контактите со органот за одобрување на друга држава; за овластување на технички служби и да потврди дека производителот ги исполнува обврските од аспект на сообразноста на производството;

12. „Техничка служба” е правно лице овластено од министерот за економија на предлог на органот за одобрување со својство на испитна лабораторија за спроведување на испитувањата, или со својство на тело за оцена на сообразност за почетни проценки и испитувања и/или за инспекција;

13. „Производител“ е физичко или правно лице, кое одговара пред органот за одобрување за сите видови на постапки за одобрување или постапки за издавање на согласност и за обезбедување на сообразност на производството. Физичкото или правното лице не е потребно непосредно да биде вклучено во сите фази на изработка на возилото, системот, составниот дел или самостојната техничка единица што е предмет на постапка на одобрување;

14. „Информационен документ” е документ со содржина, што е прикажана во Прилогот II на овој правилник, односно по соодветниот Прилог на техничката спецификација, кој ги пропишува податоците што требаат да бидат наведени од барателот за добивање на одобрување.

15. „Информациона папка” е целосна збирка на податоци, цртежи, фотографии и слично што на органот за одобрување или на техничката служба им ги доставува барателот за одобрување согласно информациониот документ, при што е дозволено информационата папка да се приложи во електронска форма;

16. „Информационен пакет” е информациона папка со дополнителни резултати од испитувањата и сите други документи, кои органот за одобрување или техничката служба ги приложило во информационата папка при извршувањето на својата работа, при што е дозволено информациониот пакет да се приложи во електронска форма;

17. „Содржина на информациониот пакет” е документ, во кој се наброени содржините на информациониот пакет соодветно означени со бројки или така означени страни, за да биде овозможена еднозначна идентификација на поединечните страни.

18. „ЕУ потврда за сообразност“ - Certificate of conformity (COC) е документ даден во Прилог IV кој е составен дел на овој правилник, кој го издава производителот и со кој потврдува дека возилото од серијата, што и припаѓа на тип за кој има ЕУ-одобрение на тип, согласно овој правилник е сообразно со сите регулативни акти кои се во важност во моментот на неговото пуштање на пазар;

19. „потврда за сообразност” е документ даден во Прилог X кој е составен дел на овој правилник со кој производителот, односно застапникот на производителот, потврдува дека возилото од серијата, што и припаѓа на одобрениот тип, е сообразно со сите регулативни акти во моментот на неговото пуштање на пазар.

Член 5

(1) Техничките барања за одобрување на тип се содржани во техничките спецификации.

(2) Листа на технички спецификации кои содржат специфични технички барања за градбата и функционирањето на возилата со две и три тракала е дадена во Прилог I кој е составен дел на овој правилник.

(3) Листа на техничките спецификации, еквивалентните со нив правилници на ЕСЕ, како и временскиот период за нивна примена е дадена во Прилогот IX, кој е составен дел на овој правилник.

II. НАЧИН И ПОСТАПКА ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ

Член 6

(1) Производителот поднесува барање до органот за одобрување за издавање одобрение за возило, систем, самостојна техничка единица или составен дел. За секој тип треба да поднесе посебно барање.

(2) Кон барањето за издавање одобрение за возило, производителот треба да приложи информацонен документ со податоци кои се наведени во Прилог II од овој правилник. Ако кон барањето се приложат едно или повеќе ЕУ одобренија на системот, самостојната техничка единица или составниот дел, органот за одобрување е должен да ги почитува и притоа не смее да врши проверки во смисол на овој правилник.

(3) Кон барањето за издавање на одобрение за систем, самостојна техничка единица или составен дел, производителот треба да приложи информацонен документ чија содржина е дадена во Прилог I на овој правилник или во дополнување на соодветната техничка спецификација, како и сите други документи, наведени во информациониот документ.

Член 7

(1) Органот за одобрување издава одобрение за возило за тип на возило, систем, самостојна техничка единица или составен дел кои ги исполнуваат техничките услови на соодветните технички спецификации и кои соодетствуваат на описот на производителот, изработен согласно списокот на барањата за одобрување на тип на возило, даден во Прилогот I на овој правилник.

(2) Без оглед на став (1) од овој член, органот за одобрување треба да го одбие барањето за одобрение, ако утврди дека возилото, системот, самостојната техничка единица или составниот дел и покрај исполнување на сите соодветни технички услови претставува голем ризик за безбедноста во патниот сообраќај.

(3) Кога системот, самостојната техничка единица или составниот дел што е предмет на одобрување, ја извршува својата функција или има определена карактеристика поврзана со други делови од возилото и затоа сообразноста со еден или повеќе услови е можно е да се провери само во случај, ако системот, самостојната техничка единица или составниот дел што треба да се одобри, работи поврзано со другите делови од возилото (работни или симулирани), обемот на одобрението за системот, составниот дел или самостојната техничка единица треба соодветно да се ограничи. Во таков случај, во одобрението треба да се наведе ограничувањето при употребата и евентуалните упатства за вградување. Почитувањето на овие ограничувања и услови треба да се проверува при одобрувањето на возилата.

Член 8

(1) Органот за одобрување, при издавањето на одобрението треба да ги пополни сите рубрики од одобрението за секој тип на возило, систем, составен дел или самостојна техничка единица, на која им издал одобрение. Покрај тоа, треба да ги пополнат и соодветните рубрики од Прилогот кон одобрението со резултатите од испитувањата. Пополнетото одобрение и неговите прилози ги доставува до барателот.

(2) Формата и содржината на одобрението на возилата се дадени во Прилогот III кој е составен дел на овој правилник, а примерок од неговите прилози во Прилогот VII од овој правилник. Формата и содржината на одобрението на системите, самостојните технички единици и составните делови се дадени во Прилогот или дополнувањата од соодветната техничка спецификација.

(3) ЕУ одобрението се означува со број согласно поглавие А од Прилог V кој е составен дел на овој правилник.

(4) При издавањето на национално одобрение за тип на возило, систем, самостојна техничка единица или составен дел, согласно одредбите од од член 7 став (1), алинеја 1 од Законот за возила, во одобрението од Прилог III, како и во одобренијата дадени во прилозите или дополнувањата од соодветните технички спецификации, се изоставува зборот „ЕУ“, како и симболите кои се однесуваат на Европската Унија.

III. ИЗДАВАЊЕ НА ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ И ОЗНАЧУВАЊЕ

Член 9

(1) Производителот како имател на одобрението за возила треба да издаде потврда за сообразност на образец даден во Прилог X, кој е составен дел на овој правилник, а по пристапувањето на Република Македонија во Европската Унија и на образец и на начин како што е определено во Прилогот IV точка А од овој правилник. Потврда за сообразност треба да има секое возило, изработено сообразно со одобрениот тип на возило.

(2) Потврдата за сообразност треба да биде изработена така да не може да се фалсификува односно треба да биде отпечатена на хартија, која е заштитена со графички бои или да има воден печат со ознака на производителот.

(3) При издавањето на национално одобрение за тип на возило, согласно одредбите од од член 7 став (1), алинеја 1 од Законот за возила, во Потврдата за сообразност од Прилог IV на овој правилник се изоставува зборот „ЕУ“, како и симболите кои се однесуваат на Европската Унија.

Член 10

(1) Без оглед на член 9 став (1) на овој правилник, органот за одобрување може, за потребите на даночните обврски и регистрација на возилата, во рок од три месеци по известувањето на Европската Комисија (во продолжение на текстот: Комисија) и другите држави членки, да побара, податоците кои не се определени во Прилогот IV точка А од овој правилник, да се додадат во потврдата за сообразност, ако овие податоци се изричито наведени во информациониот документ.

(2) Органот за одобрување може да побара потврдата за сообразност да се пополни така да се потенцираат податоците што се потребни за работа на органите кои се надлежни за даноци, односно за регистрација на возилата.

Член 11

(1) Производителот како носител на одобрението за самостојна техничка единица или составен дел треба, за секоја самостојна техничка единица или составен дел, кои се произведени сообразно со одобрениот тип, но не претставуваат оригинална самостојна

техничка единица или составен дел, да издаде потврда за сообразност како што е наведено во Прилогот IV заглавие В од овој правилник. За секоја таква самостојна техничка единица, по потреба, и за секој таков составен дел треба да поседува прецизни податоци, што овозможуваат идентификација на типот на возило во кој може да се вгради.

(2) Секоја самостојна техничка единица или составен дел, што е произведен сообразно со одобрениот тип (и ако претставува оригинална опрема), производителот треба да го означи со своја фабричка ознака односно марка и ознака на типот.

(3) Ако со соодветната техничка спецификација се бара тоа, производителот на самостојната техничка единица односно составниот дел, кои се произведени сообразно со одобрениот тип, треба да ги означи со ознака за одобрување согласно со член 12 од овој правилник. Во таков случај не е потребно да се издава потврда според став (1) од овој член.

(4) Производителот на составниот дел или самостојната техничка единица, за добиените одобренија врз основа на член 7, став (1) на овој правилник кои содржат ограничување од аспект на употребата, заедно со секој изработен составен дел или самостојната техничка единица доставува податоци за тие ограничувања и ако е потребно, упатства за вградување. При одобрувањето на типот се проверува придржувањето на тие упатства.

Член 12

(1) Секое возило кое е изработено сообразно со одобрениот тип, производителот треба да го означи со ознака за одобрување согласно одделите 1, 3 и 4 од бројот на одобрението, дадени во Прилогот V точка А од овој правилник.

(2) Секоја самостојна техничка единица и секој составен дел што се изработени сообразно со одобрениот тип, треба да бидат означени, ако е тоа барано во соодветната техничка спецификација, со ознака за одобрување, како што е определено во Прилогот V точката Б од овој правилник. Бројот на одобрението наведен во подточката 1.2 во Прилогот V точка В од овој правилник треба да биде составен согласно 4-тиот дел од ознаката за бројот на одобрението, дадена во Прилогот V точка А од овој правилник.

(3) Податоците, содржани во ознаката за одобрение може да се дополнат со додатни податоци, што овозможува идентификација на поедини карактеристики, кои се определени за самостојната техничка единица или составниот дел. Овие дополнителни податоци треба да бидат, каде што е тоа потребно, определени во техничките спецификации кои ги уредуваат барањата за овие самостојни технички единици или составни делови.

Член 13

(1) Новите возила можат да бидат пуштени на пазар и може да се стават во употреба, доколку во врска со нивната конструкција и функционални карактеристики е приложена важечка потврда за сообразност, издадена согласно член 9 од овој правилник.

(2) Може да се пуштат на пазар, или да се стават во употреба самостојните технички единици или составни делови само кога тие се сообразни со условите од соодветната техничка спецификација и барањата наведени во членот 11 на овој правилник.

(3) Без оглед на став (1) и став (2) од овој член, органот за одобрување, согласно член 13 став (5) од Законот за возила може, да побара од производителот да спроведе корективни мерки за отстранување на забележаните вистински опасности на возилото, сопствениот дел, системот или самостојната техничка единица во рок кој е во согласност со природата на корективната мерка. Доколку производителот, во определениот рок не ги превземе предвидените корективни мерки, органот за одобрување го одзема издаденото одобрение и го известува органот надлежен за регистрација на возилата.

(4) Без оглед на став (2) од овој член, Државниот пазарен инспекторат, согласно член 79 точка 6 од Законот за возила може, за најмногу шест месеци да забрани продажба односно ставање во употреба на возила, системи, самостојни технички единици или составни делови за кои ќе утврди дека и покрај приложените важечки потврди за сообразност односно правилна означеност, ја загрозуваат безбедноста во патниот сообраќај. За забраната Државниот пазарен инспекторат го известува органот за одобрување.

IV. ОТСТАПКИ И АЛТЕРНАТИВНИ ПОСТАПКИ

Член 14

(1) Органот за одобрување, на барање на производителот, може да дозволи отстапувања од поединечните барања од соодветната техничка спецификација за возила, системи, самостојни технички единици и составни делови, кои се:

- наменети за производство во мали серии, најмногу 200 единици годишно за определен тип на возила, системи, самостојни технички единици или составни делови,
- наменети за употреба во единиците на армијата, единици за полицијата, единици за цивилна заштита и противпожарни единици и
- изработени според посебни технологии или според посебни технички решенија.

(2) Доколку органот за одобрување издаде одобрение согласно став (1) алинеи 1 и 2 од овој член, во рок од еден месец за тоа треба да го известат органите за одобрување на другите држави членки. Доколку органот за одобрување прими такво известување од друга држава членка, истиот во рок од три месеци од приемот на известувањето треба да одлучи дали го прифаќа одобрувањето за таквото возило, односно дали тоа може да биде регистрирано.

Член 15

(1) Како возило, составен дел или самостојна техничка единица од член 14 став (1), алинеа 3 на овој правилник се смета она возило, составен дел или самостојна техничка единица во кои се вградени технологии или технички решенија, кои заради своите карактеристики не можат да бидат сообразни со сите барања од соодветните технички спецификации.

(2) Во случај од став (1) на овој член, органот за одобрување може да издаде одобрение со важност која е ограничена на територијата на Република Македонија.

(3) При издавање на одобрението од став (2) на овој член, органот за одобрување во рок од еден месец треба да испрати копија од одобрението и негов прилог до органите за одобрување на другите држави членки и Комисијата. Истовремено, до Комисијата треба да испрати барање за согласност за издавање на одобрение.

Член 16

(1) Кон барањето од член 15 став (3) на овој правилник органот за одобрување треба да приложи документи што содржат:

- причини, поради кои предметната технологија или техничкото решение го оневозможуваат возилото, составниот дел или самостојната техничка единица да биде сообразна со условите на една или повеќе соодветни поединечни технички спецификации во рамките на ЕУ одобрувањето на возило.
- опис на подрачјата за безбедност и зачувување на животната средина, кои ги засега отстапувањето од претходната алинеја, и усвоените мерки,
- опис на испитувањата и нивните резултати, кои покажуваат барем исто ниво на безбедност и заштита на животната средина, што ги определуваат условите на една или повеќе соодветни поединечни технички спецификации,

- доколку има потреба, за предложи промени и дополнувања од соодветната поединечна директива, односно предлози за нови поединечни технички спецификации.

(2) Ако Комисијата го усвои барањето, органот за одобрување може да издаде одобрение. Во таков случај, во одлуката истовремено се определува дали треба да се ограничи важењето на одобрението, кое не треба да биде пократко од 36 месеци.

Член 17

По прилагодувањето на соодветните поединечни технички спецификации кон техничкиот напредок, така да возилото, составниот дел или самостојната техничка единица за кои било издадено одобрение според одредбите од член 15 на овој правилник, соодветствува на поединечните технички спецификации, органот за одобрување го менува таквото одобрение во одобрение согласно член 7 на овој правилник и притоа дозволува потребен претходен период, за да може производителот да ги промени ознаките на одобрение на возилото, системите, самостојни технички единици и составни делови. Тоа вклучува и бришење на евентуалните повикувања за ограничувања или исклучоци.

Член 18

Одобренијата издадени согласно членовите од 14 до 16 на овој правилник, чии форми и содржини се дадени во Прилогот III на овој правилник, не треба да го содржат насловот “ЕУ одобрение на возило”, освен во случај, наведен во член 16 од овој правилник, кога Комисијата го одобрила барањето.

Член 19

(1) По исклучок од член 13 на овој правилник може, во рамките на квантитативните ограничувања дадени во Прилогот VIII кој е составен дел на овој правилник, да бидат пуштени на пазар, односно да се стават во употреба возила, кои се сообразни со одобрениот тип на возило, чие одобрение не е веќе важечко (возила од заклучување на серија).

(2) Исклучокот од став (1) на овој член важи во период од 12 месеца од престанување на важноста на одобрението и само за возила кои биле одобрени во Република Македонија.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член се применуваат и за возилата кои биле одобрени на територијата на Европската Унија и имале важечка ЕУ потврда за сообразност што била издадена, кога одобрението од предметниот тип на возило сеуште било важечко, а не било регистрирано или ставено во употреба, пред да престане да важи предметното одобрение.

(4) При примена на одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член производителот, за еден или за повеќе типови на возила од одредена категорија, треба, до органот за одобрување да достави барање за ставање во употреба на таков вид на возило. Во барањето треба да ги определи техничките, односно економските причини на кои се заснова истото.

(5) Барањето од став (4) на овој член се доставува и до органот за одобрување на секоја држава членка.

(6) Органот за одобрување по приемот на барање согласно ставот (5) на овој член, во рок од три месеци, одлучува за тоа дали и колку возила од предметниот тип ќе одобри за пуштање на пазар на територијата на Република Македонија.

V. СООБРАЗНОСТ НА ПРОИЗВОДНИТЕ ПОСТАПКИ

Член 20

(1) Органот за одобрување треба во постапката за издавање на одобрение согласно член 7 став 1 на овој правилник, да спроведе соодветни мерки во согласност со Прилогот VI кој е составен дел на овој правилник, а по потреба и во соработка со органите за одобрување од другите држави, да обезбеди, производните постапки за возилата, системите, самостојните технички единици или составните делови, да обезбедат сообразност со одобрениот тип.

(2) Органот за одобрување треба, по издавањето на одобрението на тип на возило, да ги спроведе потребните мерки согласно со Прилогот VI од овој правилник, по потреба и во соработка со органите за одобрување на другите држави, кои издале одобрение на вградени системи, самостојни технички единици или составни делови за тој тип на возило и да обезбеди и спроведе производна постапка со која трајно ќе обезбеди сообразност со одобрениот тип.

VI. СООБРАЗНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ

Член 21

(1) За секое изработено возило, односно секој изработен систем, составен дел или самостојна техничка единица, производителот е одговорен за сообразноста со одобрениот тип.

(2) Производителот треба да овозможи надзор над одобрениот тип возило, систем, составен дел и самостојна техничка единица.

Член 22

(1) Несообразност со одобрениот тип постои кога се утврдени отстапувања од податоците во одобрението, односно во информациониот пакет. Возилото не е несообразно со одобрениот тип кога отстапувањата се во границите, кои ги дозволуваат соодветните технички спецификации.

(2) Доколку органот за одобрување утврди дека возилото, системот, составниот дел или самостојната техничка единица, кои имаат потврда за сообразност или носат ознака за одобрение, не се сообразни со одобрениот тип, на производителот му одредува мерка за сообразување на производството на возилото, составните делови или самостојните технички единици со одобрениот тип.

(3) Ако се утврди несообразност со одобрениот тип заради отстапувања од податоците од одобрението односно информациониот пакет, органот за одобрување може привремено да го одземе одобрението, и да наведе во што е дадената несообразност и да определи рок за отстранување на несообразноста. Ако производителот во дадениот рок не ги отстрани недостатоците, органот за одобрување го одзема одобрението.

Член 23

(1) Секој имател на одобрение треба да го извести органот за одобрување за конечниот престанок на производството, односно за секоја промена на податоци во информациониот пакет. Ако ги промени податоците наведени во информациониот пакет, производителот треба да ја приложи променета страна од информациониот пакет до органот за одобрување, од која јасно може да се види видот на промената и датумот на повторното издавање. Референтната бројка на информациониот документ треба да се промени, ако промената на податоците во неа бараат или наложуваат промена на една или повеќе записи наведени во потврдата за сообразност согласно Прилогот IV дел A од овој правилник со исклучок на точката 19.1 и точките 45 до 51.

(2) Доколку органот за одобрување процени дека извршените промени не се такви да наложуваат промена на постојното одобрение или издавање на ново, за тоа го известува производителот. Ако органот за одобрување утврди дека заради промените на податоците во информациониот документ е потребна нова проверка или нови испитувања, за тоа го известува производителот и ги превзема потребните дејствија.

(3) Со престанокот на производството, органот за одобрување го одзема издаденото одобрение.

VII. ТЕХНИЧКИ СЛУЖБИ

Член 24

(1) Техничките служби извршуваат или контролираат испитувања потребни за одобрување или за инспекции утврдени во овој правилник или регулативен акт наведен во Прилог I на овој правилник, освен каде што алтернативните постапки се посебно дозволени. Техничките служби не може да вршат испитувања или инспекции за кои не се овластени.

(2) Техничките служби треба да покажат соодветни вештини, специфични технички знаења и докажано искуство во специфичните области опфатени со овој правилник и регулативните акти од Прилог I од овој правилник.

(3) Техничка служба што извршува работи согласно Прилог I од овој правилник во постапките за одобрување на тип возило треба да располага со простор, опрема и уреди за да врши преглед на деловите и системите на возилото, за да се верификува, дека возилото(ата) е/се изработени во согласност со соодветните податоци кои се содржат во автентичниот информациоен пакет во врска со ЕУ-одобренијата, потоа ќе врши проверки на инсталирањето во однос на самостојните технички единици, каде што е применливо. Кадарот на таквата техничка служба треба да располага со темелни познавања на системите за одобрување на возилата, со соодветни вештини, специфични технички знаења и да има докажано искуство во областа на прегледите за одобрување на типови возила. Кадарот треба посебно да има специфични технички знаења за функционирањето и докажани искуства во прегледите и проверките на системите, деловите и самостојните технички единици кај возилата.

(4) Техничка служба што извршува работи во постапката на национално одобрување на тип на мали серии, возила од заклучна серија и возила, системи, составни делови или самостојни технички единици изработени според посебни технологии или начела, согласно член 14 и член 19 од овој правилник и, треба да располага со соодветен простор, опрема уреди и кадар и да покаже соодветни вештини, специфични технички знаења и докажано специфично искуство. Просторот, опремата и уредите и кадарот со своите специфични вештини, знаења во специфичните области и докажаното искуство, треба да овозможуваат инженериски испитувања, инженериски оценки, пресметки, спроведување на алтернативни виртуелни постапки на испитување со цел да се обезбеди соодветно ниво на безбедност на патиштата и заштита на животната средина, што е во најголем можен степен еквивалентно на одредбите од Прилог I од овој правилник.

(5) Техничка служба од ставот (3) и ставот (4) од овој член треба да располага со најмалку пет лица во редовен работен однос со високо образование (Машински факултет, од кои најмалку три од насока моторни возила) со најмалку пет години работно искуство во структурата.

(6) Техничка служба што извршува работи по одделни технички спецификации од Прилог I на овој правилник треба да располагаат со соодветни просторни услови, опрема, уреди и кадар. Просторот, опремата и уредите треба да се во склад со техничките барања од одделните технички спецификации. Кадарот по број, состав, знаење и искуство треба да

располага со неопходните специфични знаења, како и со докажано искуство во специфичната област која произлегува од соодветниот регулативен акт од Прилог I на овој правилник.

(7) Техничките служби треба дополнително да се сообразени на стандардот МКС EN-ISO/IEC 17025.

(8) Производителот може да биде овластен како техничка служба, само ако тоа изричито е дозволено со поединечна техничка спецификација. Техничката служба може да употребува и туѓа опрема доколку тоа го одобри органот за одобрување.

Член 25

(1) Оспособеноста за вршење на работите од член 24 на овој правилник се проверува преку постапка за акредитација.

(2) Акредитација од ставот (1) на овој член се врши во согласност со одредбите од правилникот за одобрување на нови моторни и приклучни возила и системите, составните делови и самостојните технички единици наменети за таквите возила од Прилог V додаток 2 од овој правилник. Повторна оценка се прави по најмногу три години.

(3) Оценувачкиот извештај се доставува до Комисијата на нејзино барање.

(4) Производителот овластен за техничка служба, треба да биде во согласност со релевантните одредби од овој член.

Член 26

(1) Постапката за овластување започнува со барање од акредитирана техничка служба до Министерството за економија.

(2) Министерот за економија со решение ја овластува техничката служба на предлог на органот за одобрување, а врз основа на акредитација од органот за оценка на компетентност. Решението се издава во областа за која важи акредитацијата

(3) Овластената техничка служба треба трајно да ги исполнува условите од акредитацијата.

(4) На предлог на органот за одобрување, министерот за економија може да го одземе овластувањето на техничката служба во случаите наведени во членот 60 до Законот за возила.

(5) Министерството за економија ја известува Комисијата за името, адресата, електронската адреса, одговорните лица и категоријата на активности на секоја техничка служба и ја известува Комисијата за сите понатамошни промени на тие податоци. Во известувањето се наведува според кои регулативни акти се назначени техничките служби.

(6) Техничката служба може да извршува дејности за целите на одобрувањето, само ако претходно е известена од Комисијата.

(7) Министерството за економија може да овласти и да извести за технички служби од други држави-членки независно од категоријата на дејноста што тие технички служби ја извршуваат.

VIII. ИЗДАВАЊЕ НА ОДОБРЕНИЕ СПОРЕД СОДРЖИНСКИ ИСТОВЕТНИ ПРОПИСИ

Член 27

Органот за одобрување може на барање на производителот да издаде одобрение согласно “Договорот за донесување на униформни технички прописи за возилата на тркала, опремата и деловите кои можат да се вградат и/или да се користат на возила на тркала, како и за условите за реципрочно признавање на одобренијата издадени на база на тие прописи” на Економската комисија за Европа на Обединетите Нации.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 28

(1) Одобренијата на возилата односно нивните системи, самостојни технички единици и составни делови издадени врз основа на прописот од членот 29 на овој правилник остануваат во важност се додека ги исполнуваат барањата на поединечните технички спецификации дадени во списокот на техничките спецификации од членот 5 на овој правилник.

(2) Возилата, како и составните делови и самостојни технички единици за тие возила пуштени на пазар и ставени во употреба врз основа на одобренијата од став (1) на овој член, може да се користат без временско ограничување.

Член 29

Со денот на влегување во сила на овој правилник престануваат да важат одредбите во деловите што се однесуваат на одобрување на тип на возила од категорија L, нивните системи, составни делови и самостојни технички единици, од Правилникот за пуштање на пазар и ставање во употреба на моторни возила, приклучни возила, опрема и делови кои можат да се вградат и/или да се користат на нив („Службен весник на Република Македонија” бр. 134/2006, 9/2007, 156/2007, 42/2008 и 23/2008).

Член 30

(1) Одредбите на член 10, член 14 став (2), член 15 став (3), член 16, член 18, член 19 став (2), став (4) и став (5) и член 26, став (5), став (6) и став (7) од овој правилник ќе се применуваат со денот на пристапување на Република Македонија во Европската унија.

(2) Зборот „ЕУ” во текстот на овој правилник ќе се применува со денот на пристапување на Република Македонија во Европската унија.

(3) По пристапувањето на Република Македонија во Европската унија, или со влегувањето во сила на договор за оцена на сообразност со Европската заедница во член 20 од овој правилник, изразот „држави” ќе значи „држави членки на Европската унија”.

(4) Во Прилогот III од овој правилник зборовите “согласно Директивата 2002/24” ќе се применуваат со денот на пристапување на Република Македонија во Европската унија.

Член 31

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 25-2103/4
30 септември 2009 година
Скопје

Министер,
Фатмир Бесими, с.р.

Прилог I

СПИСОК НА БАРАЊА ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ВОЗИЛА

На долниот список се составните делови и техничките карактеристики на возила означени со "P" ако треба да се провери нивната сообразност со податоците на производителот или со "T" ако треба да се провери нивната сообразност со техничките спецификации.

(Бидејќи доаѓа во предвид, треба да се почитува подрачјето на употреба и последната промена на секое од долунаброените технички спецификации)

Број	Опис	Ознака	Техничка спецификација (ако доаѓа во предвид)
1.	Марка	P	
2.	Тип/варијанта/изведба	P	
3.	Име и адреса на производителот на возилото	P	
4.	Име и адреса на овластениот застапник на производителот на возилото, ако постои	P	
5.	Категорија на возилото (*)	P	Правилник-членови 2 и 3
6.	Број на тркала и нивен распоред за возилата на три тркала	P	
7.	Прегледен цртеж на рамката	P	
8.	Име и адреса на производителот на моторот (ако е различен од производителот на возило)	P	
9.	Марка и ознака на моторот	P	
10.	Вид на палење на моторот	P	
11.	Работен циклус на моторот (**)	P	
12.	Тип на ладење на моторот	P	
13.	Тип на подмачкување на моторот (**)	P	
14.	Број и распоред на цилиндрите или статорите (во случај на мотор со ротационен клип) во моторот (**)	P	
15.	Внатрешен пречник, од на клипот, работна зафатнина или волуменот на коморите за согорување (во случај на мотор со ротационен клип) на моторот (**)	P	
16.	Потполн дијаграм на системот за полнење на моторот	P	
17.	Степен на компресија на моторот (**)	P	
18.	Максимален вртежен момент и максимална нето сила на моторот, било да е : - при палење со искра или компресионо палење - електричен	T	ТСВ 311
19.	Мерки, кои спречуваат недозволена употреба на мопедите и мотоциклите	T	ТСВ 312-Дел 7
20.	Резервоар за гориво (**)	T	ТСВ 312-Дел 6
21.	Погонска батерија/батерии	P	
22.	Карбуратор или друг систем за снабдување на моторот со гориво (тип и марка) (**)	P	
23.	Електричен систем (номинален напон)	P	
24.	Алтернатор (тип и номинална сила) (**)	P	

25.	Максимална конструкциска брзина на возилото	T	TCB 311-
26.	Маси и димензии	T	TCB 309
27.	Приклучни уреди и нивно прицврстување	T	TCB312-Дел10
28.	Мерки против загадување на воздухот (**)	T	TCB312-Дел 5
29.	Пневматици	T	TCB312-Дел 1
30.	Трансмисија	P	
31.	Систем за кочење	T	TCB 301
32.	Инсталација на осветлувањето и светлосно-сигнални уреди на возилото	T	TCB 308
33.	Опременоста со светлосни и светлосно-сигнални уреди на возилата кои се вградени задолжително или по избор е определено во прописите за вградување во рубриката бр.32	T	TCB312-Дел 2
34.	Звучен предупредувачки (сигнален) уред	T	TCB303
35.	Место за прицврстување на задната регистарска таблица	T	TCB 310
36.	Електромагнетна компатибилност	T	TCB312-Дел 8
37.	Ниво на бучавост и издувни системи (**)	T	TCB312-Дел 9
38.	Ретровизор (огледала за гледање назад)	T	TCB312-Дел 4
39.	Надворешно испакнати делови	T	TCB312-Дел 3
40.	Потпирач (освен кај возилата со три или повеќе тркала)	T	TCB 304
41.	Уред за спречување на недозволена употреба на возилата	T	TCB 306
42.	Прозорци; бришачи на ветробранското стакло; миење на ветробранското стакло; уред за одмрзнување и сушење на стаклото на мопеди на три тркала; моторни трицикли и четирицикли со кабина		TCB 312-Дел 12
43.	Држачи за раце за патници кај возилата со две тркала	T	TCB 305
44.	Точки на прицврстување на сигурносните ремени и сигурносните ремени за мопеди со три тркала, моторни трицикли и четирицикли со кабина		TCB312-Дел 11
45.	Брзиномер	T	TCB 313
46.	Означување на управувачките елементи, сигналните и контролните светла	T	TCB 302
47.	Пропишани ознаки (содржина, место и начин на прицврстување)	T	TCB 307

(*) Во случај на дво-погонски возила, ако двата погонски системи се такви што возилото може да спаѓа во рамките на дефиницијата на мопеди или мотоцикли, моторни трицикли или четирицикли, за тоа возило се употребува последната дефиниција.

(**) За возилата со електричен погон не важат условите кои се однесуваат на тој реден број. Тоа не важи за возилата со двоен погон бидејќи еден од погонските системи е електричен и другиот термички.

Забелешка:

Со посебни технички спецификации ќе бидат определени посебните услови за мопеди со ниски перформанси, т.е. мопедите со педали, со помошен мотор со силина која не надминува 1 kW и со максимална конструкциски определена брзина која не надминува 25 km/h. Овие специфични карактеристики ќе се применат детално на составните делови и карактеристики кои се опфатени во реден број 18, 19, 29, 32, 33, 34, 41, 43 и 46 во овој прилог.

ИНФОРМАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ (*)
(Примерок)

Сите информационални документи во овој правилник и во поединечните технички спецификации треба да содржат извадоци само од овој целокупен список и мора да бидат доследни на неговиот нумеричкиот систем.

ДЕЛ 1

За возилото да биде одобрено, за да бидат одобрени системите, самостојните технички единици или составните делови, следните информации треба да се достават во три копии заедно со листата со содржина. Сите цртежи треба да бидат доволно детални и претставени соодветно во формат А4 или да бидат свиткани во таа димензија. Фотографиите исто така треба да бидат задоволително детални.

Ако функциите се управувани од микропроцесори, треба да се обезбеди соодветна информација за нивните перформанси. Информациониот документ треба да биде означен со реден број што го определува подносителот на барањето.

- A. ПОДАТОЦИ ВО ВРСКА СО МОПЕДИТЕ, МОТОЦИКЛИТЕ, МОТОРНИТЕ ТРИЦИКЛИ И ЧЕТИРИЦИКЛИТЕ
0. Општо
- 0.1 Марка: .....
- 0.2 Тип (да се наведат можните варијанти и изведби: секоја варијанта и секоја изведба треба да биде означена со код што е составен од бројки или комбинација на букви и бројки): .....
- 0.2.1 Трговска ознака (каде е применливо): .....
- 0.3 Податоци за идентификација на типот на возилото, ако се означени на возилото ^(b): .....
- 0.3.1 Местото на таа ознака за идентификација: .....
- 0.4 Категорија на возилото ^(c): .....
- 0.5 Име и адреса на производителот: .....
- 0.5.1 Име и адреса (име и адреса на производствените фабрики): .....
- 0.6 Име и адреса на овластениот застапник на производителот, ако има: .....
- 0.7 Место и начин на прицврстување на пропишаните написи на шасијата: .....
- 0.7.1 Сериските броеви на овој тип започнуваат со бр.: .....

- 0.8 Место и начин на прицврстување на ознаката на одобрение за составните делови и самостојните технички единици: .....
1. **Општи карактеристики за градбата на возилото**
- 1.1 Фотографии и/или цртежи на карактеристичното возило: .....
- 1.2 Димензионален цртеж на комплетното возило: .....
- 1.2.1 Меѓуоскино растојание: .....
- 1.3 Број на оски и тркала (каде што е соодветно, број на гасеничките вериги или ремени): .....
- 1.4 Положба и поставување на моторот: .....
- 1.5 Број на седишта: .....
- 1.6 Страна на управување - лева или десна (¹)
- 1.6.1 Возилото е опремено за возење по десната или по левата страна на патот(¹)
2. **Маси** (во kg) (²)
- 2.0 Маса на неоптоварено возило (^d) (ⁱ): .....
- 2.1 Маса на возилото во состојба на подготвеност за движење (ⁱ): .....
- 2.1.1 Распределба на на таа маса помеѓу оските: .....
- 2.2. Маса на возилото во состојба на подготвеност за движење (ⁱ) заедно со возачот: .....
- 2.2.1 Распределба на на таа маса помеѓу оските: .....
- 2.3 Максимална конструктивна вкупна маса декларирана од производителот: .....
- 2.3.1 Распределба на таа маса помеѓу оските: .....
- 2.3.2 Максимално конструктивно оптоварување на секоја од оските: ....
- 2.4. Максимален наклон кој може да го совлада возилото со максималната конструктивна вкупна маса, декларан од производителот: .....
- 2.5 Максимална влечена маса (ако е применливо): .....
- 2.6. Максимална маса на групата возила: .....
3. **Мотор** (^e)
- 3.0 Производител: .....

- 3.1. Марка: .....
- 3.1.1. Тип (означен на моторот, или друг начин на идентификација): .....
- 3.1.2. Место на бројот на моторот (ако е применливо): .....
- 3.2. Мотор со палење со искра или со компресионо палење (¹)
  - 3.2.1. Специфични карактеристики за моторот
    - 3.2.1.1. Работен циклус (четиритактен или двотактен, со искра или со компресионо палење) (¹)
    - 3.2.1.2. Број, поставување и редослед на палењето на цилиндрите: .....
    - 3.2.1.2.1. Внатрешен дијаметар на цилиндарот: .....(mm) (^f)
    - 3.2.1.2.2. Од на клипот: .....(mm) (^f)
    - 3.2.1.3. Работна зафатнина на цилиндарот: .....(cm³)(^g)
    - 3.2.1.4. Степен на компресија(²): .....
    - 3.2.1.5. Цртежи на главата на цилиндерот, клипот(клиповите), прстените на клипот(клиповите) и цилиндарот(цилиндрите): .....
    - 3.2.1.6. Број на вртежи при празен од(²): .....min⁻¹
    - 3.2.1.7. Максимална нето излезна силина: .....kW при.....min⁻¹
    - 3.2.1.8. Максимален нето вртежен момент: .....Nm при.....min⁻¹
  - 3.2.2. Гориво: дизел/бензин/мешавина/течен нафтен гас/друго (¹)
  - 3.2.3. Резервоар за гориво
    - 3.2.3.1. Максимален капацитет(²): .....
    - 3.2.3.2. Цртежи на резервоарот за гориво со приказ на употребените материјали: .....
    - 3.2.3.3. Дијаграм кој јасно ја покажува положбата на резервоарот за гориво на возилото: .....
    - 3.2.3.4. Број на одобрието на вградениот резервоар за гориво: .....
  - 3.2.4. Снабдување со гориво
    - 3.2.4.1. Со карбуратор(и): да/не (¹)
      - 3.2.4.1.1. Марка(ки): .....
      - 3.2.4.1.2. Тип(ови): .....
      - 3.2.4.1.3. Вграден број: .....

- 3.2.4.1.4 Регулатори (²):
  - 3.2.4.1.4.1 Дифузери: .....
  - 3.2.4.1.4.2 Ниво во коморите со пловка: .....
  - 3.2.4.1.4.3 Маса на пловката: .....
  - 3.2.4.1.4.4 Игла на пловката: .....
или
  - 3.2.4.1.4.5 Крива на горивото во зависност од протокот на воздух и регулаторите кои се потребни за зачувување на оваа крива: .....
- 3.2.4.1.5 Систем за ладно стартување: мануелен/автоматски (¹): .....
- 3.2.4.1.5.1 Принцип(и) на работа: .....
- 3.2.4.2. Со впрскување на гориво (единствено кај моторите со компресионо палење) да/не (¹): .....
- 3.2.4.2.1 Опис на системот: .....
- 3.2.4.2.2 Принцип на работа: директно/предкоморно/виорна комора (¹):
.....
- 3.2.4.2.3 Пумпа за впрскување
или:
  - 3.2.4.2.3.1 Марка: .....
  - 3.2.4.2.3.2 Тип(ови): .....
  - или
  - 3.2.4.2.3.3 Максимален проток на гориво(²) ..... $\text{mm}^3/\text{при од на клипот или по такт}^{(1)}$
при број на вртежи од ..... min^{-1} или дијаграм на работниот режим:
.....
  - 3.2.4.2.3.4 Предвпрскување (²): .....
  - 3.2.4.2.3.5 Карактеристика на предвпрскувањето (²): .....
  - 3.2.4.2.3.6 Постапка на калибрација: испитувачки уред/мотор (¹)
- 3.2.4.2.4 Регулатор
  - 3.2.4.2.4.1 Тип: .....
  - 3.2.4.2.4.2 Точка на прекин: .....
    - 3.2.4.2.4.2.1 Точка на прекин под оптоварување: ..... min^{-1}
    - 3.2.4.2.4.2.2 Точка на прекин без оптоварување: ..... min^{-1}

- 3.2.4.2.4.3 Број на вртежи при празен од: .....min⁻¹
- 3.2.4.2.5 Високо притисни цевки за впрскување: .....mm
  - 3.2.4.2.5.1 Должина: .....mm
  - 3.2.4.2.5.2 Внатрешен дијаметар: .....mm
- 3.2.4.2.6 Инјектор(и):
или
- 3.2.4.2.6.1 Марка(ки): .....
- 3.2.4.2.6.2 Тип(ови): .....
или
- 3.2.4.2.6.3 Притисок при отворање (²): .....kPa или карактеристичен дијаграм(²): .....
- 3.2.4.2.7 Систем за ладно стартување (ако постои): .....
или
- 3.2.4.2.7.1 Марка(ки): .....
- 3.2.4.2.7.2 Тип(ови): .....
или
- 3.2.4.2.7.3 Опис: .....
- 3.2.4.2.8 Помошен уред за стартување (ако постои): .....
или
- 3.2.4.2.8.1 Марка(ки): .....
- 3.2.4.2.8.2 Тип(ови): .....
или
- 3.2.4.2.8.3 Опис на системот: .....
- 3.2.4.3 Со впрскување на гориво (само кај моторите со присилно палење) (да/не (1))
  - 3.2.4.3.1 Опис на системот
  - 3.2.4.3.2 Принцип на работа: впрскување во всисната гранка (¹) (во една точка/ во повеќе точки)/директно впрскување/друго (наведи со кое) (¹):
.....
  - 3.2.4.3.2.1 Марка(ки) на пумпата за впрскување: .....
  - 3.2.4.3.2.2 Тип(ови) на пумпата за впрскување: .....

- 3.2.4.3.3 Инјектори за впрскување: притисок при отворање ⁽²⁾.....кРа
или карактеристичен дијаграм⁽²⁾: .....
- 3.2.4.3.4 Предпалење: .....
- 3.2.4.3.5 Систем за ладно стартување: .....
- 3.2.4.3.5.1 Принцип(и) на работа: .....
- 3.2.4.3.5.2 Принцип на работа/ средства за прилагодување ⁽¹⁾ ⁽²⁾: .....
- 3.2.4.4 Пумпа за гориво: да/не ⁽¹⁾
- 3.2.5 Електрична опрема
- 3.2.5.1 Номинален напон: ..... V, приклучок на маса позитивен/ негативен⁽¹⁾:
.....
- 3.2.5.2 Алтернатор (генератор): .....
- 3.2.5.2.1 Тип: .....
- 3.2.5.2.2 Номинална силина: .....W
- 3.2.6 Палење
- 3.2.6.1 Марка(ки): .....
- 3.2.6.2 Тип(ови): .....
- 3.2.6.3 Принцип на работа: .....
- 3.2.6.4 Крива на предпалењето или специфична работна точка ⁽²⁾: .....
- 3.2.6.5 Статичко време ⁽²⁾: .....пред ГМТ
- 3.2.6.6 Меѓурастојание на точките ⁽²⁾: .....mm
- 3.2.6.7 Како агол на контакт ⁽²⁾: .....степени
- 3.2.6.8 Систем за одстранување на радиопречки: .....
- 3.2.6.8.1 Терминологија и цртежи, опрема за отстранување на радиопречки:
.....
- 3.2.6.8.2 Индикација на номиналната вредност на отпорот и , во случај на отпорни
проводници за палење, номиналниот отпор по метар должина:
.....
- 3.2.7 Систем за ладење (течност/воздух) ⁽¹⁾: .....
- 3.2.7.1 Номинално прилагодување на уредот за контрола на температура на
моторот: .....
- 3.2.7.2 Течност

- 3.2.7.2.1 Природа на течноста: .....
- 3.2.7.2.2. Пумпа(пи) за циркулација: да/не (¹)
- 3.2.7.3 Воздух
  - 3.2.7.3.1 Вентилатор: да/не (¹)
- 3.2.8 Всисен систем
  - 3.2.8.1 Напритисочен полнач: да/не (¹)
    - 3.2.8.1.1 Марка(и): .....
    - 3.2.8.1.2 Тип(ови): .....
    - 3.2.8.1.3 Опис на системот [пр: најголем притисок на полнење ..... kPa, регулациски вентил, (ако постои)]
  - 3.2.8.2 Интеркулер: со/без (²)
  - 3.2.8.3 Опис и цртежи на всисните цевки и нивните додатоци (сад за всисување на воздух, грејни уреди, дополнителен влез на воздух и т.н.): .....
  - 3.2.8.3.1 Опис на всисниот колектор (со цртежи и/или фотографии): .....
  - 3.2.8.3.2 Филтер за воздух, цртежи: .....
или
    - 3.2.8.3.2.1 Марка(ки): .....
    - 3.2.8.3.2.2 Тип(ови): .....
  - 3.2.8.3.3. Придушувач на звук, цртежи: .....
или
    - 3.2.8.3.3.1 Марка(ки): .....
    - 3.2.8.3.3.2 Тип(ови): .....
- 3.2.9 Издувен систем
  - 3.2.9.1 Цртеж на целокупниот издувен систем: .....
- 3.2.10 Минимален пресек на всисниот и издувниот отвор: .....
- 3.2.11 Систем за распределување или еквивалентни податоци
  - 3.2.11.1 Максимално подигање на вентилите, агол на отворање и затворање од аспект на мртвите точки или податоци кои се однесуваат на другите можни системи: .....
  - 3.2.11.2 Референтни вредности и/или подрачје на поставување: .....

- 3.2.12 Мерки против загадувањето на воздухот
  - 3.2.12.1 Уред за рециклирање на гасовите од блокот на моторот, исклучиво во случај на четиритакни мотори (опис и цртежи): .....
  - 3.2.12.2 Дополнителни уреди против загадувањето (ако постојат и ако не се опишани на друго место): .....
  - 3.2.12.2.1 Катализатор да/не (*)¹
    - 3.2.12.2.1.1 Број на катализатор и елементи: .....
    - 3.2.12.2.1.2 Димензии, форма и капацитет на катализаторот(ите): .....
    - 3.2.12.2.1.3 Тип на катализаторското дејствување: .....
    - 3.2.12.2.1.4 Целосна навлака од благороден метал: .....
    - 3.2.12.2.1.5 Релативна концентрација: .....
    - 3.2.12.2.1.6 Носечко тело (структура и материјал): .....
    - 3.2.12.2.1.7 Густина на келиите: .....
    - 3.2.12.2.1.8 Тип на куќиштето на катализаторот: .....
    - 3.2.12.2.1.9 Положба на катализаторот(ите) (место и референтно растојание на издувниот систем): .....
  - 3.2.12.2.2 Сензор за кислород (да/не) (*)
    - 3.2.12.2.2.1 Тип: .....
    - 3.2.12.2.2.2 Положба: .....
    - 3.2.12.2.2.3 Подрачје на работа: .....
  - 3.2.12.2.3 Впрскување на воздух: да/не
    - 3.2.12.2.3.1 Тип (пулсирање на воздух, воздушна пумпа и т.н.): .....
  - 3.2.12.2.4 Рециркулација на издувните гасови: да/не (*)
    - 3.2.12.2.4.1 Карактеристики (количество на проток и т.н.)
  - 3.2.12.2.5 Други системи (опис и работа): .....
- 3.2.13 Место за ознака на коефициентот на апсорпција (само кај моторите со компресорско палење)
- 3.3 Електромотор
  - 3.3.1 Тип (намотки, побудување): .....

⁽¹⁾ Несоодветното да се прецрта

- 3.3.1.1 Максимална континурана номинална силина(*): .....kW
- 3.3.1.2 Работен напон: V
- 3.3.2 Акумулатор
  - 3.3.2.1 Број на ќелии:
  - 3.3.2.2 Маса: .....kg
  - 3.3.2.3 Капацитет: .....Ah(ампер/час)
  - 3.3.2.4 Местоположба: .....
- 3.4 Други мотори или комбинации на мотори (специфични информации за составните делови на тие мотори): .....
- 3.5 Температура на системот за ладење, дозволена од произведувачот: .....
- 3.5.1 Ладење со течност
  - 3.5.1.1 Максимална температура на излезот: .....°C
- 3.5.2 Воздушно ладење
  - 3.5.2.1 Референтна точка: .....
  - 3.5.2.2 Максимална температура на референтната точка: .....°C
- 3.6 Систем за подмачкување
  - 3.6.1 Опис на системот: .....
  - 3.6.1.1 Местоположба на резервоарот со течноста за подмачкување (ако постои): .....
  - 3.6.1.2 Систем за снабдување (со пумпа/со впрскување во всисниот систем/смеса со гориво, и т.н.) (1): .....
  - 3.6.2 Течност за подмачкување помешана со гориво: .....
  - 3.6.2.1 Проенти: .....
  - 3.6.3 Ладилник со масло: да/не (1)
    - 3.6.3.1 Цртеж(и): .....
    - или
    - 3.6.3.1.1 Марка(ки):.....
    - 3.6.3.1.2 Тип(ови): .....
- 4. **Трансмисија**

- 4.1 Дијаграм на системот за трансмисија: .....
- 4.2 Тип (механички, хидрауличен, електричен и т.н.): .....
- 4.3 Спојка (вид): .....
- 4.4 Менувач
- 4.4.1 Вид: автоматски/мануелен (¹)
- 4.4.2 Начин на управување: со рака/нога (¹)
- 4.5 Степени на пренос

N	R1	R2	R3	Rt
Минимална континуирана варијабилна трансмисија				
1.				
2.				
3.				
...				
Максимална континуирана варијабилна трансмисија				
Степен на пренос за возење наназад				

Легенда:

- N = степен на пренос
- R1 = примарен степен на пренос (сооднос меѓу бројот на вртежи на моторот и бројот на вртежи на примарното вратило кај менувачот)
- R2 = секундарен степен на пренос (сооднос меѓу бројот на вртежи на примарното вратило на менувачот и бројот на вртежи на секундарното вратило на менувачот)
- R3 = преносен однос во главниот преносник (сооднос меѓу бројот на вртежи на секундарното вратило и бројот на вртежи на погонските тркала)

4.5.1 Краток опис на електричните и/или електронските составни делови во трансмисијата:

- 4.6 Максимална брзина на возилото и менувачот во кој е постигната (во km/h) (¹): .....
- 4.7 Брзиномер
- 4.7.1 Марка(ки): .....
- 4.7.2 Тип(ови): .....
- 4.7.3 Фотографии и/или цртежи на целосниот систем
- 4.7.4 Прикажано подрачје на брзина: .....

- 4.7.5 Дозволено отстапување на мерниот механизам на брзиномерот: .....
- 4.7.6 Техничка константа на брзиномерот: .....
- 4.7.7 Принцип на работа и опис на погонскиот механизам: .....
- 4.7.8 Вкупното степен на пренос на погонскиот механизам: .....

- 5. **Потпирање**
- 5.1 Цртеж на поставувањето на потпирањето:.....
- 5.1.1. Краток опис на електричните и/или електронските составни делови употребени во потпирањето: .....
- 5.2 Пневматици (категорија, димензии и максимално оптоварување) и наплатки (стандарден тип): .....
- 5.2.1 Номинален обем на тркалање: .....
- 5.2.2 Притисок во пневматиците препорачан од произведувачот:.....kPa
- 5.2.3 Комбинации пневматик/тркало: .....
- 5.2.4 Симбол на минималната брзина компатибилна на теоретската максимална конструкциска брзина на возилото: .....
- 5.2.5 Индекс на минималниот капацитет на оптоварувањето со максималното оптоварување на секој пневматик: .....
- 5.2.6 Категории на пневматици кои се компатибилни за возилото: .....

- 6. **Управување**
- 6.1. Преносник на управувачот и управувач
- 6.1.1 Тип на преносникот на управувачот: .....
- 6.1.2 Краток опис на електричните и/или електронските составни делови кои се користат во системот за управување: .....

- 7. **Кочење**
- 7.1 Шема на системот за кочење: .....
- 7.2 Предни и задни сопирачки, диск и/или барабан (1)
- 7.2.1 Марка(ки): .....
- 7.2.2 Тип(ови): .....
- 7.3 Цртежи на делови на системот за кочење: .....

- 7.3.1 Папучи или плочки (¹)
- 7.3.2 Кочни облошки и/или кочни плочки (да се наведе марка, вид на материјал и идентификациона ознака) (¹): .....
- 7.3.3 Кочни рачки (лостови и/или педала) (¹): .....
- 7.3.4 Хидрауличен резервоар (ако постои): .....
- 7.4 Други уреди (ако постојат): цртежи и опис: .....
- 7.5 Краток опис на електричните и/или електронските составни делови кои е употребени во системот за кочење: .....
- 8. Осветлување и светлосно-сигнални уреди**
- 8.1 Список на сите уреди: (да се наведе бројот, марката(ките), моделот, ознака(ки) на одобрениот составен дел, максимален интензитет на главните светла со долг светлосен сноп, боја, соодветни контролни сигнални светилки): .....
- 8.2 Дијаграм кој ја прикажува местоположбата на осветлувањето и светлосно- сигналните уреди: .....
- 8.3 Безбедносни предупредувачки светла (ако се вградени): .....
- 8.4 Дополнителни барања за возила за посебни намени: .....
- 8.5 Краток опис на електричните и/или електронските составни делови употребени на светлосните и светлосно сигналните уреди: .....
- 9. Опрема**
- 9.1 Приклучни уреди (ако е соодветно):
- 9.1.1 Тип: кука/око/друго (¹):
- 9.1.2 Фотографија и/или цртеж кој ја покажува местоположбата и конструкција на приклучните уреди:
- 9.2 Поставување и означување на уредот за контрола, како за на контролните и сигналните светла: .....
- 9.2.1 Фотографии и /или цртежи на постувањето на симболите, управувачките елементи и сигналните и контролните светилки:....
- 9.3 Задолжителни ознаки
- 9.3.1 Фотографии и/или цртежи што ја покажуваат местоположбата на задолжителните ознаки и број на шасијата: .....
- 9.3.2 Фотографии и/или цртежи што го покажуваат официјалниот дел на написите (со наведување на димензиите): .....
- 9.3.3 Фотографии и/или цртежи на бројот на шасијата (да се наведе димензијата): .....
- 9.4 Уред за заштита од недозволена употреба: .....

- 9.4.1 Тип на уредот(дите):
- 9.4.2 Прегледен опис на употребениот уред(и): .....
- 9.5 Звучни предупредувачки уреди
- 9.5.1 Прегледен опис на употребените уреди и нивна намена: .....
- 9.5.2 Марка(ки): .....
- 9.5.3 Тип(ови): .....
- 9.5.4 Ознака на одобрението: .....
- 9.5.5 Цртеж(и) што ја покажуваат местоположбата на звучните предупредувачки уреди од аспект конструкцијата на возилото: .....
- 9.5.6 Детали за начинот на прицврстување, вклучувајќи го делот на конструкцијата на возилото на кој е прицврстен звучниот предупредувачки уред: .....
- 9.6 Местоположба на задната регистарска таблица (да се наведат варијанти каде што е неопходно;(може да се употребат и цртежи ако е соодветно)
- 9.6.1 Наклон на рамнината во однос на вертикалата:

B ИНФОРМАЦИИ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ ЕДИНСТВЕНО ЗА МОПЕДИТЕ НА ДВЕ ТРКАЛА И МОТОЦИКЛИТЕ

1. Опрема

- 1.1 Ретровизор(и) (за секое огледало да се наведат следните податоци)
  - 1.1.1. Марка: .....
  - 1.1.2 Ознака на одобрението: .....
  - 1.1.3 Варијанта: .....
  - 1.1.4 Цртеж(и) кои ја прикажуваат местоположбата на ретровизорите во однос на градбата на возилото: .....
  - 1.1.5 Прецизни информации за типот на прицврстување, вклучувајќи го делот од градбата на кој се поставени ретровизорите: .....
- 1.2 Подпирач
  - 1.2.1 Тип: централен и/или страничен ⁽¹⁾
  - 1.2.2 Цртеж што ја покажува локацијата на потпирачот во однос на градбата на возилото: .....
- 1.3. Поставување на страничната приколка (каде што доага во предвид): .....

- 1.3.1 Фотографии и/или цртежи, што покажуваат местоположбата: .....
  - 1.4 Држач за раце на патник
    - 1.4.1 Тип: ремен и/или рачка (¹)
    - 1.4.2 Фотографии и/или цртежи, што ја покажуваат местоположбата: ...
  - 1.5 За мопедите опремени со педала и, ако важи членот 3 точка 5 од Прилогот I Техничката спецификација ТСВ 312 - дел 3, опис на преземените мерки за да се осигра безбедноста: .....
  - 1.6 Облик и местоположба на написната плочка согласно со техничката спецификација ТСВ 312-Дел 7.: .....
- C. ИНФОРМАЦИИ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ ЕДИНСТВЕНО НА МОПЕДИ СО ТРИ ТРКАЛА, МОТОРНИ ТРИЦИКЛИ И ЧЕТИРИЦИКЛИ
- 1 **Димензии и маси** (во mm и kg) (каде што е неопходно, треба да се повика на цртежите)
    - 1.1 Димензии кои треба да се запазат при изработка на шасијата без надградба
      - 1.1.1 Должина: .....
      - 1.1.2 Широчина: .....
      - 1.1.3 Висина на неоптоварено возило: .....
      - 1.1.4 Преден препуст: .....
      - 1.1.5 Заден препуст: .....
      - 1.1.6 Гранични позиции за на возилото со надградба: .....
    - 1.2 Маси (^d)
      - 1.2.1 Максимален корисен товар деклариран од производителот: .....
  - 2. **Опрема**
    - 2.1 Надградба: .....
    - 2.1.1. Тип на надградба: .....
    - 2.1.2 Димензионален цртеж на внатрешноста: .....
    - 2.1.3 Димензионален цртеж на надворешноста: .....
    - 2.1.4 Материјали и постапки на производство: .....
    - 2.1.5 Врата за патници, брави и шарки: .....

- 2.1.6 Конфигурација, димензии, правец и максимален агол на отворање на вратите: .....
- 2.1.7 Цртеж на бравите и шарките и нивна местоположба во вратите: .....
- 2.1.8 Технички приказ на бравите и шарките: .....
- 2.2 Ветробранско и други стакла: .....
- 2.2.1 Ветробрански стакла
  - 2.2.1.1 Употребени материјали: .....
  - 2.2.2 Други стакла:
    - 2.2.2.1 Употребен материјал: .....
- 2.3. Брисач(и) на ветробранското стакло: .....
- 2.3.1 Детален технички приказ (со фотографии и цртежи): .....
- 2.4 Уред за миење на ветробранското стакло: .....
- 2.4.1 Детален технички приказ (со фотографии и цртежи): .....
- 2.5 Одмрзнување и одмаглување на стаклото
  - 2.5.1 Детален технички приказ (со фотографии или цртежи): .....
- 2.6 Ретровизор(и) (да се наведат следните информации за секој ретровизор): .....
- 2.6.1 Марка: .....
- 2.6.2 Ознака на одобрието: .....
- 2.6.3 Варијанта: .....
- 2.6.4. Цртеж(и) за приказ на местоположбата на ретровизорите во однос структурата на возилото: .....
- 2.6.5 Детални информации за начинот на прицврстување, вклучувајќи го делот од структурата на возилото на кој е прицврствен ретровизорот: .....
- 2.7 Седишта
  - 2.7.1 Број: .....
  - 2.7.2 Местоположба: .....
  - 2.7.3 Координанти или цртежи на точката R ⁽¹⁾: .....
  - 2.7.3.1 Седиште за возачот: .....
  - 2.7.3.2 Останати седишта: .....

- 2.7.4 Предвиден агол на наслон на седиштето
- 2.7.4.1 Седиште за возачот: .....
- 2.7.4.2 Останати седишта: .....
- 2.7.5 Подрачје на поставување на седиште, каде е соодветно
- 2.7.5.1 Возачко седиште: .....
- 2.7.5.2 Други седишта: .....
- 2.8 Систем на загревање на просторот за патници (ако постои): .....
- 2.8.1 Прегледен опис на типот возило во однос на системот за греење ако тој употребува топлина од течноста за ладење на моторот: ...
- 2.8.2 Детален опис на типот возило со оглед на системот за греење ако тој употребува воздух за ладење или издувни гасови како извор на топлина, вклучувајќи:
  - 2.8.2.1 Целосен цртеж на системот за греење со дадена местоположба во возилото (и поставување на уредот за придушување на бучавоста (вклучувајќи ја и местоположбата на точките за размена на топлина): .....
  - 2.8.2.2. Целосен цртеж на разменуваачот на топлина кој е употребен во системите кои ја искористуваат издувните гасови, или од деловите каде што се разменува топлината (во случај на грејни системи кои ја користат топлината добиена од воздухот за ладење на моторот)
  - 2.8.2.3 Цртеж со пресек на разменуваачот на топлина или на деловите каде се врши размена на топлината ,заедно со наведената дебелина на сидовите, употребените материјали и карактеристики на нивните површини: .....
  - 2.8.2.4 Спецификации во однос на постапките на производство и техничките податоци кои се однесуваат на сите други позначајни составни делови на системите за греење, како што е вентилаторот: .....
- 2.9 Сигурносни ремени: .....
- 2.9.1 Број и местоположба на сигурносните ремени, заедно со упатување на каде што тој тип на опрема може да биде инсталиран: .....

D/P Потполна ознака на одобрието Варијанта (ако постои)

Предни седишта

.....
.....
.....

Задни седишта

.....
 .....
 .....
 Средни предни и средни задни седишта
 .....
 .....

Посебни уреди (на пример: регулирање на висината на седиштата, уред за предоптоварување, и др.)
 .....
 .....

D = страна на возачот
 P = предна страна на сопатникот

- 2.10. Приклучоци
- 2.10.1 Број и местоположба на приклучоците:
- 2.10.2 Фотографии и/или цртежи на надградбата што го покажуваат вистинското место и димензиите за прицврстување, вклучувајќи ја местоположбата на точката R:
- 2.10.3 Цртежи на приклучоците и деловите на конструкцијата на возилото на кои тие се прикачени (заедно со ознаката на употребениот материјал)
- 2.10.4 Податоци за типот на сигурносните ремени (*), кои можат да се вградат и прицврстат, што се на возилото

			Местоположба на приклучоци	
			Структура на возилото	Структура на седиштето
Напред Десно седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ десно лево		
Централно седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ десно лево		
Лево седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ надворешно внатрешно		

Назад Десно седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ надворешно внатрешно		
Централно седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ десно лево		
Лево седиште	{ долен приклучок горен приклучок	{ надворешно внатрешно		
<p>(*) "А" за ремен со три точки на прицврстување "В" за субабдоменален ремен (поминува под стомакот) "S" за специјални типови ремени (во овој случај треба да се забележи видот на тој тип во графата ,забелшки,) "Ar" "Br" или "Sr" за ремени, кои имаат вградена инерцијална намотка "Are" "Bre" i "Sre", за ремени кои се опремени со намотка и со уред за апсорпција на енергијата во најмалку една точка на прицврстување</p>				

2.10.5   Опис на посебниот тип на ремен, со прицврстување кое се наоѓа на наслонот на седиштето или има вграден уред за превземање на енергијата: .....

Забелешки:

- (¹)   Несоодветното да се прецрта
- (²)   Да се наведат толеранциите
- (^a)   Кај уредите чии составни делови се одобрени, описот може да се замени со повикувањето на тие одобренија. Описот на составниот дел не е потребен ако неговата конструкција е јасна од приложените дијаграми или цртежи кои се приложени во одобрението. За секоја соодветен прилог треба да се приложат фотографии или цртежи треба да се наведат броевите на соодветниот прилог.
- (^b)   Начините на идентификација, кога се употребуваат, може да се постават само на возилата, самостојните технички единици или составните делови за кои има доделено одобрување врз основа на поединечните технички спецификации. Ако ознаката за идентификација на типот содржи знаци што не се суштествени за опис на типовите возила/самостојни технички единици/составни делови содржан во тој информациона документ, тие знаци во документацијата треба да се заменат со симболи ?' (на пр.: ABS??123??)
- (*)   Класификација според следните категории, како што се наведени во членот 2:
  - мопед на две тркала (L1e)
  - мопед на три тркала (L2e)
  - мотоцикл (L3e)
  - мотоцикл со странична приколка (L4e)
  - трицикл (L5e)
  - лесни четирицикли (L6e)
  - четирицикли освен лесните четирицикли кои се наведени во ставот 2(b) од член два од овој правилник (L7e)

- (^d)1. Маса на неоптоварено возило: маса на возилото кое е подготвено за нормална употреба, опремено со следното:
- со дополнителна опрема потребна единствено за нормална употреба
  - со потполна електрична опрема, вклучувајќи ги светлата и светлосно сигналните уреди доставени од производителот,
  - инструменти и уреди што се бараат законски според кои се мери масата на неоптовареното возило
  - соодветна количина на течности да се обезбеди соодветната работа на сите делови на возилото.

Забелешка: Горивото и мешавината на гориво/масло не се вклучени во мерењата, но елементите како електролит за акумулатор, хидраулична течност, течност за ладење и моторното масло треба да бидат вклучени.

2. Маса во состојба на подготвеност за возење: неоптоварена маса на која и се додаваат следните компоненти:
- гориво: резервоар за гориво наполнет до најмалку 90% од капацитетот наведен од производителот,
  - дополнителна опрема што вообичаено е доставена од производителот, покрај тоа, која е неопходна за нормална работа (алат, багажник, ветробран, заштитна опрема и т.н.).

Забелешка: за возилата, кои работат со мешавина од гориво/масло важи:

(a) кога маслото и горивото се претходно измешани, зборот “гориво” треба да подразбира мешавина гориво/масло на овој тип,

(b) гориво и маслото се ставени одвоено, зборот “гориво” треба да подразбира само бензин. Во тој случај маслото е веќе вклучено во определувањето на масата на неоптоварената маса;

3. Максимална конструктивна вкупна маса: маса пресметана од производителот за специфични услови на работа, притоа водејќи сметка за факторите како што се отпорноста на материјалите, капацитетот на оптоварување на пневматиците и т.н.
4. Максимална носивост декларирана од производителот: оптоварување добиено со одземање на масата дефинирана во точката 2, со возачот, од масата дефинирана во точката 3.
5. Масата на возачот е земена да биде заокружена бројка од 75 kg.
- (^e) Каде што се вградени неконвенционални мотори и системи треба да бидат наведени информации од страна на производителот кои се еквивалентни на дадените во оваа рубрика.
- (^f) Оваа цифра треба да биде заокружена на најблиската десетинка од милиметарот.
- (^g) Оваа вредност треба да биде пресметана со $\pi=3,1416$ и заокружена на најблиските cm^3 .
- (^h) Бараните информации треба да бидат дадени за секоја можна варијанта
- (ⁱ) Толеранција од 5% е дозволена, ако не се надминати граничните вредности од вториот став од членот 2.

- (j) “Точката R” или “референтна точка на седиштето” значи референтна точка дадена од производителот, која:
- има специфични координати од аспект на конструкцијата на возилото,
  - одговара на теоретската позиција на точката на вртење на трупот /столбот (точка H), за најниското нормално возење или користената позиција и крајната задна позиција одредена од производителот на возилото за кое е наменето седиштето.
  - може да се земе како референца од страна на надлежниот орган, за секое од седиштата освен за предните седишта каде што “точката H” не може да биде определена со помош на “тродимензионалниот референтен систем” или со помош на други постапки за определување на “точката H”.
- (k) Во текот на прилагодувањето на соодветните технички спецификации, оваа цифра треба да биде одредена во согласност со стандардот МКС EN 60034-1 (CEI/IEC 60034-1) (10.2).

ДЕЛ 2
БРОЕВИ НА ОДОБРЕНИЈАТА, ПОДЕЛЕНИ ПО ПОЕДИНЕЧНИ ТЕХНИЧКИ
СПЕЦИФИКАЦИИ

Следнава информација треба да биде приложена на возилото за да биде одобрено во однос на постоечкото одобрение на системите, самостојните технички единици или составните делови (*):

Број	Техничка спецификација	Предмет на одобрението	Број на Одобрението (*)	Датум на проширување	Опфатени варијанти и изведби
18	ТСВ 311	За максималниот вртежен момент и номинална сила на моторот кај моторните возила со две и со три тркала			
19	ТСВ 312 Дел 7	За мерки против неовластени промени кај мопедите и мотоциклите со две тркала			
20	ТСВ 312 Дел 6	За резервоари за гориво на моторни возила со две или три тркала			
25	ТСВ 311	За максималната проектирана брзина кај моторните возила со две и со три тркала			
26	ТСВ 309	За масата и димензиите на моторните возила со две и со три тркала			
27	ТСВ 312 Дел 10	За уред за прикачување и влечење на приклучни возила за моторни возила со две и со три тркала			
28	ТСВ 312 Дел 5	За мерките што се преземаат против загадувањето на воздухот предизвикано од моторните возила со две или три тркала			
29	ТСВ 312 Дел 1	За пневматици за моторни возила со две или три тркала и нивно вградување			
31	ТСВ 301	За системите за сопирање кај моторните возила на две или три тркала			
32	ТСВ 308	За вградување на светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала			
33	ТСВ 312 Дел 2	За светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала			
34	ТСВ 303	За уредите за давање звучни сигнали кај моторните возила со две или со три тркала			
35	ТСВ 310	За просторот за прицврстување на задната регистарска табличка кај моторните возила со две и со три тркала			
36	ТСВ 312 Дел 8	За определени составни делови и карактеристики кај моторните возила со две и со три тркала			
37	ТСВ 312 Дел 9	За дозволеното ниво на бучавост и издувен систем за моторни возила со две и со три тркала			
38	ТСВ 312 Дел 4	За ретровизори за моторни возила со две и со три тркала			
39	ТСВ 312 Дел 3	За надворешните испакнати делови на моторни возила со две или три тркала			
40	ТСВ 304	За потпирачите на моторните возила со две тркала			
41	ТСВ 306	За заштитните уреди наменети за спречување на недоволна употреба на моторните возила со две и со три тркала			
42	ТСВ 312 Дел 12	За стаклата, уредите за бришење и миене на ветробранското стакло,			

		одмрзнување и сушење на ветробранското стакло кај мопедите со три тркала, трициклите и четирициклите со каросерија			
43	ТСВ 305	За држачите за патници на моторните возила со две тркала			
44	ТСВ 312 Дел 11	За приклучоците на сигурносните појаси и сигурносни појаси за мопеди со три тркала, трицикли и возила со четири тркала			
45	ТСВ 313	За брзинометрите кај моторните возила со две и три тркала			
46	ТСВ 302	За идентификација на командите, контролните светла и индикаторите кај моторните возила на две или на три тркала			
47	ТСВ 307	За пропишаните ознаки на моторните возила со две и со три тркала			
<p>(¹) Примери се дадени во прилогот V ([*]) Информациите не се бараат во однос на системите, самостојните технички единици или составните делови што треба да бидат вклучени во испитувањата за доделување на одобрение за целото возило Забелешка: Нумерирањето е усогласено со прилогот I (список на барања)</p>					

ПРИМЕРОК
(Максимален формат А4 (210x297 mm))

ЕУ-ОДОБРЕНИЕ

Име на органот за
одобрување

Извештај за:

- одобрение ⁽¹⁾
- проширување на одобрението ⁽¹⁾
- одбивање на одобрението ⁽¹⁾
- повлекување на одобрението ⁽¹⁾

за тип возило согласно Директивата 2002/24/ЕС

Број на одобрението: .....

Причина за проширување: .....

0. ОПШТО

0.1 Марка (комерцијална ознака на производителот): .....

0.2 Тип: .....

0.2.1 Трговска(и) ознака(и): .....

0.3 Податоци за идентификација на типот, ако ознаката е на возилото: .....

0.3.1 Местоположба на таа ознака: .....

0.4 Категорија на возилото ⁽²⁾: .....

0.5 Име и адреса на производителот на возилото: .....

0.5.1 Имиња и адреси на производните фабрики: .....

Долупотпишаниот ја потврдува точноста на описот на производителот наведен во приложениот информативен документ на гореописаниот тип возило, за кој еден или неколку претставени примероци, избрани од компетентните органи за одобрување, се претставени како прототип(ови) на типот возило и потврдуваме дека приложените резултати од испитувањата се соодветни за типот возило.

Типот возило соодветствува/не соодветствува ⁽³⁾ на техничките барања од сите соодветни поединечни директиви (кои последни изменети), наведени во табелата од прилогот I на Директивата 2002/24/ЕС).

Одобрението се доделува/се одбива/се преименува ⁽¹⁾.

.....
(Место)

.....
(Потпис)

.....
(Датум)

⁽¹⁾ Несоодветното да се прецрта

⁽²⁾ Согласно со класификацијата од член 2.

⁽³⁾ Несоодветното да се прецрта.

Прилози: Информационен документ, делови 1 и 2 (Прилог II)

Резултати од испитувањата (Прилог VII)

Име(иња) и примерок(ци) од потписите на лицата кои се овластени да ги потпишат потврдите за сообразност и нивната положба во претпријатието.

Примерок за потврда на сообразност.

Прилог IV

ЕУ Потврда за сообразност

А. ЕУ ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ ПРИЛОЖЕНА КОН СЕКОЕ ВОЗИЛО ОД СЕРИЈАТА
НА ОДОБРЕН ТИП

(Примерок)
(Максимален формат А4 (210x297 мм) или во папка А4 формат)

ЕУ-ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ

Страна 1

Долупотпишаниот:

..... (Име и презиме)

со ова потврдувам дека на следното возило возило:

0.1 Марка: .....(трговска ознака на производителот)

0.2 Тип: .....

Варијанта ⁽¹⁾: .....

Изведба ⁽¹⁾: .....

0.2.1 Трговска ознака (ако е тоа соодветно): .....

0.4 Категорија на возилото ⁽²⁾: .....

0.4.1 Категоријата на возилото согласно Техничката спецификација ТСВ 312-Дел 7
(член 7 Директива 97/24/ЕС) ако доаѓа во предвид: А/В/С/Д ⁽³⁾

0.5 Име и адреса на производителот: .....

0.6 Местоположба на задолжителните табlici ⁽⁴⁾: .....

Идентификационен број на возилото: .....

0.7 Местоположба на идентификациониот број на возилото на шасијата ⁽⁴⁾:
.....

сообразува во сите погледи на типот, опишан во ЕУ-одобрението

- Број на ЕУ-одобрението: .....

- од датум: .....

Возилото може да биде постојано регистрирано без барање за понатамошни одобрувања, за возење на десната/левата страна ⁽³⁾ и за употреба на метричките/империјалните ⁽³⁾ единици за мерење на брзината.

.....
(Место)

.....
(Датум)

.....
(Потпис)

.....
(Положба во претпријатието)

Страна 2

Дополнителни информации

1. Број на оски: ..... и тркала: .....
- 3 Меѓуоскино растојание: .....mm
- 6.1 Должина: .....mm
- 7.1 Широчина: .....mm
- 8 Височина: .....mm
- 12.1 Маса на возилото(со надградба) во состојба на подготвеност за возење: .....kg
- 12.2 Маса на неоптоварено возило: ..... kg
- 14.1 Максимална конструктивна вкупна маса на возилото: ..... kg
- 14.2 Распределба на оваа маса по оски:
  1. ....kg
  2. .... kg
- 14.3 Максимална конструктивна маса на секоја оска:
  1. ....kg
  2. .... kg
17. Максимална маса на приколката:
(кочена): ..... kg (некочена): .....kg
- 19.1 максимално вертикално оптоварување во приклучната точка за приколката: ..... kg
20. Производител на моторот: .....
21. Тип на мотор како што е означено на моторот: .....
- 21.2 Број на моторот: .....
- 22 Принцип на работење: електричен/ палење со искра/ компресионо палење, четиритактен/двотактен ⁽³⁾: .....
23. Број и поставување на цилиндрите: ..... ⁽⁵⁾
24. Капацитет на цилиндрите: ..... cm³
25. Гориво: .....⁽⁶⁾
26. Максимална нето силина или максимална континуирана номинална силина, во зависност од случајот
.....kW при .....min⁻¹

- 26.1 Сооднос: максимална нето силина или максимална континуирана номинална силина/масата на возилото во состојба на подготвеност за возење: ..... (KW/kg)
28. Менувач (тип): ..... (7)
29. Степени на пренос: 1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. .... 6. ....
32. Ознака на димензиите на пневматикот:
Оска 1: ..... Оска 2: .....
37. Надградба: да/не (3): .....
41. Број и конфигурација на вратите (8) (9): .....
- 42.1 Број и местоположба на седиштата (1): .....
- 43.1 Ознака на одобрението на приклучниот уред, ако е вграден: .....
44. Максимална брзина: .....km/h
45. Ниво на бучавост (11)
при мирување: .....dB(A) при број на вртежи на моторот: .....min⁻¹
при возење: .....dB(A)
46. Издувна емисија (11)
Испитување од тип I: CO: .....g/km HC: .....g/km NO_x: .....g/km HC+ NO_x: ....
Испитување од тип II: за мопеди: CO: .....g/min HC: ..... g/min
за мотоцикли и трицикли: CO: .....vol/%
- Видно загадување на воздухот предизвикано од мотор со компресионо палење:
- коригирана вредност на коефициентот на апсорпција: .....m⁻¹
47. Фискална моќ или национален код:

Белгија:	Чешка:	Данска: .....
Германија:	Естонија:	Грција: .....
Шпанија:	Франција:	Ирска: .....
Италија:	Кипар:	Латвија: .....
Литванија:	Луксембург:	Унгарија: .....
Малта:	Холандија:	Австрија: .....
Полска:	Португалија:	Словенија: .....
Словачка:	Финска:	Шведска: .....
Велика Британија:		

50. Забелешки: .....
51. Исклучоци: .....

Забелешки

- (1) Да се наведе исто така нумеричкиот или комбиниран бројка/буква идентификационен код. Овој код треба да содржи не повеќе од 25 или 35 места за претставената варијанта или изведба.

- (²) Класификација согласно категориите во Прилогот II.
- (³) Несоодветното да се прецрта.
- (⁴) Да се прикаже местоположбата со следните кодови:
- R. десна страна на возилото
  - C. центар на возилото
  - L. лева страна на возилото
  - x. хоризонтално растојание (во mm) вооднос на предната оска (при што претходи знакот “-” ако се наоѓа пред предната оска)
  - y. хоризонтално растојание (во mm) од центарот на надолжната линија на возилото
  - z. растојание од подлогата (во mm)

(r/o) делови кои треба да се одстранат или да се отворат за да се овозможи пристап за обележување. Пример за VIN плочка вградена на десната страна од главната цевка на мотоциклот, 500 mm зад предната оска, 30 mm од центарот на должината и 1100 mm над тлото:

Rh 500, y30, z1100

Пример за VIN плочка вградена на четирицикл, на десната страна на главната цевка, 100 mm пред предната оска, 950 mm од надолжната централна линија на возилото средиште на возилото и 700 mm височина над тлото, под покривот на моторот:

R, x-100, y950, z700 (r/o)

- (⁵) Приказ на поставувањето на цилиндрите се врши со следните кодови:

- LI: линиски (во еден ред)
- V: во V
- O: боксер-мотор (мотор со спротивно поставени цилиндри)
- S: едноцилиндричен мотор

- (⁶) Приказ на типот на гориво се врши со помош на следните кодови:

- P: бензин
- D: дизел
- M: мешавина
- LPG: течен нафтен гас
- O: друго

- (⁷) M: Рачен (мануелен)
A: Автоматски менувач

- (⁸) За возила со награда

- (⁹) Приказ за конфигурацијата се врши со следните кодови:

- R: десна страна на возилото
- L: лева страна на возилото
- F: предна страна на возилото
- RE: задна страна на возилото

Пример за возилото со две врати на левата страна и една врата на десната страна 2L, 1R

- (¹⁰) Приказ на местоположбата се врши со следниве кодови:
- r_x: број на редот
  - R: десна страна на возилото
  - S: средината на возилото
  - L: лева страна на возилото

Пример за возилото со прв ред со две предни места за седење, 1 десно, 1 лево и втор ред со 3 задни места за седење 1 десно, 1 централно и 1 лево:

r₁: 1R, 1L   r₂: 1R, 1C, 1L

- (¹¹) Бројот на техничките спецификации и последните изменети изменети технички спецификации, кои се применливи за одобрување. Во случај на техничка спецификација со два или повеќе степени на имплементација да се наведе и степенот.

В. ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ КОЈА ГО ПРИДРУЖУВА СЕКОЈ СОСТАВЕН ДЕЛ ИЛИ
САМОСТОЈНА ТЕХНИЧКА ЕДИНИЦА КОЈ(А) НЕ Е ВГРАДЕН(А) КАКО ОРИГИНАЛНА
ОПРЕМА ОД СЕРИЈАТА НА ОДОБРЕН ТИП
(Примерок)

Јас долупотпишаниот (презиме и име)

.....

со ова потврдувам дека .....(самостојна техничка единица или составен дел)

1. Марка: .....

2. Тип: .....

3. Број на серијата од типот: .....

сообразува на типот кој бил одобрен на: .....

(датум) ..... од .....

описан во одобрението на составниот дел бр.: .....

и во информациониот документ бр.: .....

Извршено во ..... (датум) .....

.....

(потпис)

.....

(положба во претпријатието)

НУМЕРИРАЊЕ И ОЗНАКИ

A. СИСТЕМ НА НУМЕРИРАЊЕ НА ОДОБРЕНИЈАТА (член 8, став 3)

1. Бројот на одобрението треба да се состои од:
- четири дела за одобрение за возило, и
  - пет дела за одобрение на системите, составните делови и самостојните технички единица, како што е наведено подолу. Во сите случаи, деловите се одделени со знакот (*).

Дел 1: мала буква "е" по која следи „хх“ (ознака за Македонија.

Дел 2: број на основната директива

Дел 3: број на последната променета директива врз основа на која било доделено одобрението

Во случај на одобрение за возило, ова значи последната директива што менува некој член (или членови) на Директивата 2002/24/ЕС.

Во случај на одобрение на систем, составен дел и самостојна техничка единица, ова значи последната поединечна директива која содржи одредби со кои сообразува системот, составниот дел или самостојната техничка единица.

Ако основната директива не била променета, нејзиниот број се повторува во дел 3.

Ако директивата содржи различни датуми на стапување на сила кои се однесуваат на различни технички стандарди, треба да се додаде ознака со буква за да се специфицира за кој стандард е доделено одобрението.

Ако одобренијата на системот, составниот дел или самостојната техничка единица се можни според членовите или деловите од иста поединечна директива, бројот на поединечната директива треба да биде проследен со бројот на членот ⁽¹⁾, прилогот⁽²⁾ и додатокот⁽³⁾ за да се прикаже предметот на одобрување. Во сите случаи, овие броеви треба да бидат разделени со знакот “/”.

⁽¹⁾ со арапски бројки,

⁽²⁾ со римски бројки,

⁽³⁾ со арапски бројки и големи букви, ако е неопходно.

Дел 4: реден број од четири цифри (пред кој се наоѓаат нули, ако е неопходно), за да се прикаже основниот број на одобрение. Редоследот започнува од 0001 за секоја основна директива.

Дел 5: двоцифрен реден број (пред кој се наоѓаат нули, ако е неопходно) за да се прикаже проширувањето. Редоследот започнува од 00 за секој основен број на одобрението.

2. Во случај на ЕУ одобрение за целото возило делот 2 треба да се изостави.
3. Само на задолжителните табlici, треба да се изостави делот 5.
4. Пример за второ одобрение доделено од Холандија согласно Директивата 97/24/ЕС член 5, Прилог II:

e4*97/24*97/24/5/2*0002*00

5. Пример за трето одобрение (проширување 1), доделена од Италија согласно Директивата 95/1/ЕС прилог I:

e3*95/1*95/1/1*0003*01

6. Пример за деветто одобрение (проширување 4), доделена од Англија по Директивата 93/29/ЕЕС, променети со Директивата 2000/74/ЕС

e11*93/29*2000/74*0009*04

7. Пример за четврто одобрение на возило (проширување 2), доделена од Гериманија согласно Директивата 92/61/ЕЕС

e1*92/61*0004*02

8. Пример на број на одобрение за возило отпечатен на задолжителната таблица:

e1*92/61*0004

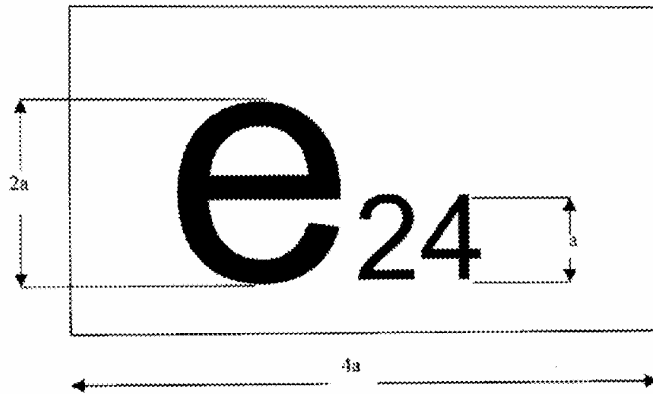
V. ОЗНАКА НА ОДОБРЕНИЕ

1. Ознаката одобрение за составен дел или самостојна техничка единица се состои од:

- 1.1 правоаголник околу малата буква “e”, по која следи „xx” (ознака за Македонија.
- 1.2 четирицифрен број од делот 4 од бројот на одобрението, како што е дадено во образецот за одобрение на самостојната техничка единица или составниот дел. Бројот е внесен по и во близина на правоаголникот наведен во точката 1.1. Цифрите од кои е составен бројот се внесуваат на истата страна од буквата “e” свртени во ист правец. За да се избегне некое недоразбирање со другите симболи, во бројот на одобрението не смеат да се употребуваат римски бројки.
2. Ознаката за одобрението е прицврстена на самостојната техничка единица или на составниот дел така да е неизбришлива и да е јасно читлива кога самостојната техничка единица или составниот дел се вградени во возилото.

3. Пример за ознаката на одобрението е даден во додатокот на овој прилог.

- Додаток

Пример на ознака за одобрието

Легенда: Гореприкажаната ознака на одобрение на составен дел или самостојна техничка единица е издадена од Ирска(e24) под број 0676.

Прилог VI

ОДРЕДБИ ЗА ПРОВЕРКА НА СООБРАЗНОСТА НА ПРОИЗВОДСТВОТО

- 1 За да се провери дали возилата, системите, самостојните технички единици и составните делови се произведени на начин за да сообразуваат со одобрениот тип, треба да се применат следните одредби:
  - 1.1 Сопственикот на одобрението е обврзан:
    - 1.1.1 да обезбеди постапки за ефикасно следење за квалитетот на производството;
    - 1.1.2 да има пристап до соодветната опрема која е неопходна за следење на сообразноста за секој тип на возило или секој тип на систем, самостојна техничка единица или составен дел на кои им било доделено одобрение;
    - 1.1.3 да обезбеди запишување на податоците кои се однесуваат на резултатите од испитувањата и чување на приложените документи во период од 12 месеци по престанокот на производството;
    - 1.1.4 да се анализираат резултатите на секој тип на испитување заради проверка и да се обезбеди постојаноста на техничките карактеристики на производите во однос на дозволените отстапувања во рамките на индустриското производство;
    - 1.1.5 да се превземат чекори за да се осигура дека пропишаните испитувања во соодветната поединечна техничка спецификација се изведени за секој тип на производ;
    - 1.1.6 да се превземат чекори за да се осигура дека секое земање на примероци или делови од испитувањата кои даваат евиденција за несообразност за типот на испитување со оглед на тоа се следени од нови земања на примероци и нови испитувања. Треба да се преземат сите неопходни мерки за повторно воспоставување на сообразност на соодветното производство.
  - 1.2 Надлежниот орган што го издал одобрението, може во било кое време да изврши проверка на постапките кои се користат за проверка на сообразноста во сите поединечни производствени единици (погони).
    - 1.2.1 За време на секоја инспекција, записниците од испитувањата и производството треба да му се приложат на инспекторот .
    - 1.2.2 Инспекторот може да избере случаен примерок кој ќе биде испитуван во лабораторијата на производителот. Минималниот број на примероци може да се определи согласност резултатите на интерните проверки кај производителот.
    - 1.2.3 Каде што нивото на квалитет ќе се покаже дека е незадоволително или се чини неопходно да се провери валидноста на извршените испитувања, согласно точката 1.2.2, инспекторот треба да избере примероци кои ќе бидат испратени кај техничкиот орган кој ги извршил испитувањата за одобрување.
    - 1.2.4 Надлежниот орган може да ги изврши сите испитувања пропишани во поединечните технички спецификации кои се однесуваат на предметните производи.
    - 1.2.5 Надлежниот орган треба да изврши една инспекција годишно. Ако е потребен различен број на инспекции, тоа ќе биде специфицирано во секоја од поединечните технички спецификации. Ако за време на инспекцијата се забележани негативни резултати, надлежниот орган треба да осигура дека ќе бидат превземени сите неопходни мерки за повторно воспоставување на сообразност на производството што е можно побрзо.

РЕЗУЛТАТИ ОД ИСПИТУВАЊАТА

(членот 8, став1)

(Оваа страница треба да биде пополнета од органот за одобрување и да биде приложена кон одобрието на возилото)

Во секој случај, треба да се наведе за која варијанта или изведба се приложува информацијата

За секоја изведба е дозволен само еден резултат.

1. Резултати од испитувањата на нивото на бучавост

Број на основната директива и последната изменета директива врз основа на која било доделено одобрието. Кај директивите со два и повеќе степени на имплементација, треба да се наведат и имплементираниите степени:

Варијанта/изведба	...	...	...
Бучавост при движење на возилото dV(A)	...	...	...
Бучавост при мирувањена возилото dV(A)	...	...	...
При (min ⁻¹)	...	...	...

2. Резултати од мерењата на емисијата на издувните гаови

Број на основната директива и последната изменета директива врз основа на која било доделено одобрието. Кај директивите со два и повеќе степени на имплементација, треба да се наведат и имплементираниите степени:

Варијанта/изведба	...	...	...
-------------------	-----	-----	-----

2.1 Тип I

CO (g/km)	...	...	...
HC (g/km) ⁽¹⁾	...	...	...
NO _x (g/km) ⁽¹⁾	...	...	...
HC + NO _x (g/km) ⁽²⁾	...	...	...

2.2 Тип II

CO (g/min) ⁽²⁾	...	...	...
HC (g/min) ⁽²⁾	...	...	...

(1) Само за моторцикли и моторни трицикли и за четирицикли како што е дефинирано во ставот 2 (б) од член 2.

(2) Само за мопеди и лесни четирицикли како што е дефинирано во ставот 2 (1) од член 2.

CO (vol%) при нормален празен од ⁽¹⁾	...	...	...
---	-----	-----	-----

Да се наведе број на вртежи при празен од ⁽¹⁾ ⁽³⁾	...	...	...
---	-----	-----	-----

CO (vol%) при висок број на вртежи при празен од ⁽¹⁾	...	...	...
---	-----	-----	-----

Да се наведе број на вртежи при празен од ⁽¹⁾	...	...	...
Температура на моторното масло ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾	...	...	...
3. Мотори со компресионо палење			
Варијанта/изведба	...	...	...
Корегирана вредност коефициент на апсорпција (m^{-1})	...	...	...

⁽¹⁾ Само за моторцикли и моторни трицкли и за четирицикли како што е дефинирано во ставот 2 (б) од член 2.

⁽³⁾ Да се наведе мерната толеранција.

⁽⁴⁾ Само за четиритактни мотори.

ВОЗИЛА ОД ЗАКЛУЧНА СЕРИЈА

(Член 19)

Максималниот број на возила што се ставаат во употреба во Република Македонија според постапката определена во членот 19 е ограничен на оние возила за кои била издадена важечка потврда за сообразност на денот на изработката или по него и која била валидна најмалку три месеци од датумот на издавање, меѓутоа нејзината важност престанала заради отпочнување на важноста на некоја поединечна техничка спецификација (директива).

Кај возилата кои биле дадени во употреба после таа постапка, тоа треба да се наведе посебно во потврдата за сообразност.

Прилог IX

Листа на техничките спецификации, еквивалентните со нив правилници на ЕСЕ, како и временскиот период за нивна примена.

1	2	3	4	5	7
ТСВ Техничка спецификација	Содржина на техничката спецификација	ЕЦЕ Правилник	ЕЕЦ Директива (основна) барана	Датум на стапување	Категорија на возилата
ТСВ 301/01	За системите за сопирање кај моторните возила на две или три тркала	R 78/01 R 78/02	(93/14)	22.04.1989 01.10.2001	L (v>25 km/h)
ТСВ 302/00	За идентификација на командите, контролните светла и индикаторите кај моторните возила на две или на три тркала	-	(93/29)	01.10.2009	L
ТСВ 303/00	За уредите за давање звучни сигнали кај моторните возила со две или со три тркала	-	(93/30)	01.10.2009	L
ТСВ 304/00	За потпирачите на моторните возила со две тркала	-	(93/31)	01.10.2009	L
ТСВ 305/00	За држачите за патници на моторните возила со две тркала	-	(93/32)	01.10.2009	L1, L3
ТСВ 306/00	За заштитните уреди наменети за спречување на недозволена употреба на моторните возила со две и со три тркала	R 18/02 R 18/03	(74/61); 95/56	01.10.2001	L5
ТСВ 307/01	За пропишаните ознаки на моторните возила со две и со три тркала	-	(93/34)	01.10.2009	L
ТСВ 308/00	За вградување на светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала	R 74/00 R 74/01 R 53/00 R 53/01	(93/92) (93/92)	01.10.2001 01.10.2002 01.04.1985 01.10.2001	L1 L3
ТСВ 309/01	За масата и димензиите на моторните возила со две и со три тркала	-	(93/93)	01.10.2009	L
ТСВ 310/00	За просторот за прицврстување на задната регистарска табличка кај моторните возила со две и со три тркала	-	(93/94)	01.10.2009	L
ТСВ 311/01	За максималната проектирана брзина, максималниот вртежен момент и номинална сила на моторот кај моторните возила со две и со три тркала	-	(95/1)	01.10.2009	L
ТСВ 312/01 Дел 1	За пневматици за моторни возила со две или три тркала и нивно вградување	R 75/00	(97/24); 97/24 2002/51	01.10.2001	L3, L4, L5
ТСВ 312/00 Дел 2	За светлосни и светлосно - сигнални уреди на моторните возила со две или три тркала	R 50/00 R 56/00 R 57/01 R 57/02 R 72/00 R 72/01 R 76/00 R 76/01 R 82/00 R 82/01 R 3/02 R 37/03	(97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (97/24); 97/24 (76/757); 76/757, 97/29 (76/761); 89/517, 99/17	05.05.1985 01.04.1985 01.04.1985 01.10.2006 01.10.2001 01.10.2006 01.10.2001 01.10.2006 01.10.2001 01.10.2006 25.07.1969 14.06.1983	L1, L2 L1, L2 L3, L4 L3 L1, L2 L1, L2 L1, L2 За сите За сите

ТСВ 312/01 Дел 3	За надворешните испакнати делови на моторни возила со две или три тркала	-	(97/24)	01.10.2009	L
ТСВ 312/01 Дел 4	За ретровизори за моторни возила со две и со три тркала	R 46/01 R 46/02 R 81/00	(71/127);88/321 (80/780);97/24, 2002/51	01.10.2000 01.10.2001	L L3, L4, L5
ТСВ 312/03 Дел 5	За мерките што се преземаат против загадувањето на воздухот предизвикано од моторните возила со две или три тркала	R 40/01 R 47/00	(95/1); 95/1, 97/24,2002/41 (97/24),97/24, 2002/51	02.02.1988 01.04.1985	L3, L4, L5 L1, L2
ТСВ 312/00 Дел 6	За резервоари за гориво на моторни возила со две или три тркала	-	(97/24)	01.10.2009	L
ТСВ 312/02 Дел 7	За мерки против неовластени промени кај мопедите и мотоциклите со две тркала	-	(97/24)	01.10.2009	L1,L3
ТСВ 312/01 Дел 8	За определени составни делови и карактеристики кај моторните возила со две и со три тркала	R 10/02	(72/245);95/54, 97/24	01.10.2000	L
ТСВ 312/02 Дел 9	За дозволеното ниво на бучавост и издувен систем за моторни возила со две и со три тркала	R 41/02 R 41/03 R 9/05 R 9/06 R 63/00 R 63/01 R 92/00	(78/1015); 89/235, 97/24 (70/157);96/20, 97/24 99/101, 2002/51 (97/24),97/24, 2002/51 (89/235), 97/24,2002/51	01.10.2001 01.10.2000 15.01.1988 01.10.2006 01.10.2001	L3, L4 L2, L4, L5 L1 L3,L4,L5
ТСВ 312/00 Дел 10	За уред за прикачување и влечење на приклучни возила за моторни возила со две и со три тркала	-	(97/24)	01.10.2009	L
ТСВ 312/01 Дел 11	За приклучоците на сигурносните појаси и сигурносни појаси за мопеди со три тркала, трицикли и возила со четири тркала	R 16/04	(77/541); 90/628, 96/36, 2000/3	27.08.1976	L5
ТСВ 312/01 Дел 12	За стаклата, уредите за бришење и миење на ветробранското стакло, одмрзнување и сушење на ветробранското стакло кај мопедите со три тркала, трициклите и четирициклите со каросерија	R 43/00	(92/22);92/22, 2001/92	22.12.1985	L
ТСВ 313/00	За брзинометрите кај моторните возила со две и три тркала	R 39/00	(75/443); 75/443, 97/39	05.01.1985	L3-L5
	ЕЦЕ правилник				
	Каџи за мотоциклисти	R 22/04 R 22/05		01.10.2002	Опрема
	Триаголници за означување	R 27/03		01.10.2001	Опрема
	Бришачи на фаровите	R 45/01		01.10.2001	L
	Фарови со ксеноски сијалици	R 98/00	(76/761); 99/17	01.10.2001	L
	Ксенонски сијалици	R 99/00	(76/761); 99/17	01.10.2001	L
	Пневматици во однос на бучавост при ротација	R 117/00		01.10.2007	Пневматици

(податоци за техничката служба која ја издава потврдата за сообразност)

ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ

за возило од одобрен тип

број: _____, датум: _____

I дел

СОС	Сообраќајна дозвола	Податок
0.1	(D.1)	Марка:
0.2	(D.2)	Тип/варијанта/изведба
0.2.1.	(D.3)	Комерцијална(и) ознака(и):
0.6	(E)	Идентификационен број на возилото:
-	(5A)	Година на производство:
16.1	(F.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на возилото (kg):
-	(F.2)	Најголема легална вкупна маса на возилото при регистрација (kg):
16.4	(F.3)	Најголема легална вкупна маса на група возила при регистрација (kg):
13	(G)	Маса на возилото (kg):
0.4	(J)	Категорија и вид на возилото:
38	(38)	Облик и намена на каросеријата:
0.6	(K)	Ознака на одобрение (Во Р.Македонија / ЕУ одобрение):
-	(1K)	Број на ЕУ потврдата за сообразност (СОС):
1	(L)	Број на оски:
5	(5)	Должина на возило (mm):
6	(6)	Ширина на возило (mm):
7	(7)	Висина на возило (mm):
35	(35)	Дозволен пневматици и наплатки:
16.2	(N)	Распределба на најголемата конструктивна вкупна маса по оски (kg) (за возила со најголема конструктивна вкупна маса над 3500kg): 1. 2. 3. 4. 5. и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска);
16.2 (16.4) (18)	(16.2)	Најголемо конструктивно осно (или на група на оски) оптоварување (kg): 1. 2. 3. 4 5. и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска):
18	(O.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на кочена приколка (kg):
18	(O.2)	Најголема конструктивна вкупна маса на некочена приколка (kg):
19	(19)	Најголемо конструктивно оптоварување во приклучокот за приколка (kg):
43.1	(43.1)	Ознака на одобрение на приклучниот уред:
21	(21)	Тип на моторот:
25	(P.1)	Зафатнина на моторот (cm ³):
27	(P.2)	Силина на моторот (kW):
26	(P.3)	Вид на гориво:
27	(P.4)	Број на вртежи (min ⁻¹):
-	(P.5)	Идентификационен број на моторот:
-	(Q)	Однос силина/маса (само за мотоцикли) (kW/kg):
40	(R)	Боја на возилото:
42	(S.1)	Број на седишта (за М2 и М3 без возач):
-	(S.2)	Број на места за стоене:
-	(3S)	Број на места за лежење:
29	(T)	Максимална брзина (km/h):
46	(45)	Стационарна бучавост: dB(A), при брзина на вртење: min ⁻¹ ;
49	(V.7)	CO ₂ (g/km):
Забелешки:		

(печат)

(потпис на одговорно лице)

II дел (се пополнува и оверува само во возилото при производството е вграден уред за погон со течен нафтен гас (ТНГ) или компримиран земјен гас (КЗГ) и истото е одобрено заедно со него)

ПОДАТОЦИ ЗА ВГРАДЕНИОТ УРЕД ЗА ПОГОН НА ТЕЧЕН НАФТЕН ГАС (ТНГ) ИЛИ КОМПРИМИРАН ЗЕМЈЕН ГАС (КЗГ)

ВИД НА ЕЛЕМЕНТОТ	ПРОИЗВЕДУВАЧ – ТИП	ФАБРИЧКИ БРОЈ ИЛИ КОД	ОДОБРЕНИЕ - БРОЈ -ИЗДАВАЧ
Резервоар за гас			
Арматура на резервоарот			
Кукиште на резервоарот / капак на арматурата / преграда			
Електро - вентил со филтер за ТНГ			
Електро - вентил за бензин			
Редуктор - регулатор (испарувач) за ТНГ			
Мешач гас - воздух (плочка на карбураторот) - систем за впрскување на гасот			
Октан селектор (прекинувач на горивото со електрична инсталација и елементи			
Цевки и црева од инсталацијата			
Држачи на резервоарот за гас			

Датум на прва периодична хидраулична проба на резервоарот: : .....

(печат)

(потпис на одговорно лице)